LAAJASALON OPISTO

“Paras päätös ikinä”

TOIMINTAKERTOMUS 2020

Laajasalon opisto
Laajasalon opiston säätiö sr
Kuukiventie 6
00840 HELSINKI

SISÄLTÖ

UUDISTUMINEN ON JUHLAA JA ARKEA

1. YLEISTÄ

- *1.1 Laajasalon opisto ja Korona-viruksen vuosi*
- *1.2 Kansanopistojen laaja-alainen toiminta Suomessa*
- *1.3 Laajasalon opiston säätiön kansanopisto*
- *1.4 Perustehtävä, arvot, visio ja toimintaympäristö*
- *1.4.1 Perustehtävä*
- *1.4.2 Arvot*
- *1.4.3 Visio*
- *1.4.4 Toimintaympäristö*
- *1.5 Ylläpitämislupa ja ammatillisen koulutuksen järjestämisluvat*

2. VUODEN 2020 TEEMANA:
”PARAS PÄÄTÖS IKINÄ”

- *2.1. Laadun kehittäminen*
- *2.2 Median ja taideviestinnän talo*
- *2.3 Mediataidoista kansalaistaito*
- *2.4 Erityishaasteita koulutuksessa*
- *2.5 Laajasalolainen kansanopistopedagogiikka tienä aktiiviseen kansalaisuuteen*

3. OPETUSVÄLINEISTÖ JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

Tässä julkaisussa käytetyt kuvat ovat Laajasalon opiston entisten ja nykyisten opiskelijoiden ja työntekijöiden ottamia. Kaikki kuvat kuuluvat tekijänoikeuslain piirin ja niiden luvaton käyttö on kielletty.

4. VUODEN 2020 KOULUTUS- JA KURSSITOIMINTA

- *4.1 Vapaan sivistystyön pitkäkestoinen koulutus*
- *4.1.1 Mediakoulutus*
- *4.1.2 Taiteen koulutus*
- *4.1.3 Yhteiskunnallinen koulutus*
- *4.1.4 Suomen kieltä ja kulttuuria -kotoutumiskoulutus maahanmuuttajille*
- *4.2 Erityisryhmien koulutus*
- *4.3 Ammatillinen koulutus*

5. OPISKELIJAVIIKOT

6. HENKILÖSTÖ

- *6.1 Säätiön hallitus*
- *6.2 Opiston henkilökunta*

7. TALOUS

- *7.1 Suppean lähipiirin kanssa tehdyt taloudelliset toimet*

8. POIMINTOJA VUODEN VARRELTA

9. TULEVAISUUDEN NÄKYMISTÄ

- *9.1 Korona-viruksen vaikutus toimintaan*

UUDISTUMINEN ON JUHLAA JA ARKEA

Laajasalon opiston arki on täynnä juhlaa. Kun astuu ovesta sisään mihin luokkaan tahansa, voi huomata tämän lauseen todeksi. Opisto täytti vuoden 2020 aikana 113 vuotta ja olemme pystyneet yhteiskunnan haasteiden keskelläkin pitämään yllä samaa henkeä, jota opisto on historiansa aikana hengittänyt.

Opiston ravintolasalin seinällä lepäävän perustajan, Edvard Einiön rauhallinen olemus muotokuvamaalauksessa kuvaa eteenpäin katsovaa ajatusta auttaa ihmisiä elämässä kohti omia unelmia ja sitä, kuinka ne voivat toteutua. Einiön visio kansanopistosta Helsingissä alkoi kantaa. Innostus laajeni ja ajatus toteutui. Hänen aloitteestaan pidettiin perustamiskokous vuonna 1906 ja ensimmäiset opiskelijat aloittivat opintonsa marraskuussa vuonna 1907. Unelmasta tuli totta. Sama innostus on edelleen olemassa.

Opiston historiaan tutustumalla huomaa, miksi Sörnäisistä Laajasaloon 1950-luvun alussa siirtynyt opisto voi hyvin ja tarjoaa opiskelijoille ja henkilöstölle aina uuden hyvän huomenen. Haluamme elää kehityksen kärjessä.

Opiston taustalla toimii kannatusyhdistys, jonka yhtenä tehtävänä on valita opiston toiminnasta vastaavan Laajasalon opiston säätiön hallitus, joka on samalla opiston johtokunta. Yli 100 vuoden ajan johtokunta on yhdessä rehtoreiden, opettajien ja koko henkilökunnan kanssa pitänyt yllä uudistumisen mahdollisuuksia.

Tämän vuoden aikana nähtiin tarpeelliseksi jälleen päivittää opiston strategiaa edellisen 10 vuoden jälkeen. Toimintakertomuksessa on esillä opiston toiminnan olemus, joka perustuu samalla historian perinteeseen ja tulevaisuuden mahdollisuuksiin. Vuoden 2021 aikana uudistamme ja kirjaamme näkyväksi Laajasalon opiston ja sen Kannatusyhdistyksen toimintaohjeistuksen. Säätiön säännöt uusittiin vuonna 2019 ja vuonna Kannatusyhdistyksen sääntöjen uusiminen on käynnistetty ja ne valmistuvat vuonna 2021.

On ilo olla mukana Laajasalon opiston arjessa, joka on juhlaa joka päivä.

Veijo Kekkonen
puheenjohtaja
Laajasalon opisto

Valma Hiltunen
puheenjohtaja
Kannatusyhdistys

Juha Matti Holopainen
rehtori

1.YLEISTÄ

1.1 Laajasalon opisto ja Korona-viruksen vuosi

Vuoden 2020 alussa alkoi maailman laajuinen Korona-viruksen aiheuttama pandemia, joka vaikutti myös Laajasalon opiston koko vuoden 2020 toimintoihin perusteellisesti. Kaikessa opiston ja säätiön toiminnoissa keskityttiin luomaan henkilöstölle, opettajille ja hallinnolle turvalliset olosuhteet. Aiemmat suunnitelmat vuoden tavoitteiksi ja sisällöiksi mukautettiin oppimisympäristön kehittämiselle etä-, lähi- ja hybridiopetuksen eli näiden yhdistelmän mahdollistamiseksi täysipainoisesti. Samalla päätimme turvata välttämättömän lähiopetuksen tarpeen niissä koulutuksissa, joissa ehdottomasti tarvittiin fyysisessä opetustilassa opettajien ja opiskelijoiden keskinäistä kontaktia. Näitä koulutuksia olivat muutamat taiteen sekä median ja kielikoulutuksen jaksot.

Pandemian toteamisvaiheessa opiston henkilökunta kehitti ja omaksui muutamassa päivässä uuden tilanteen vaatimat toimet. Onnistumiseen vaikutti jo olemassa oleva kokemus mediakoulutuksen opetusvälineiden käytöstä sekä opistolla käytössä oleva laitteisto. Taide- ja mediaopettajien yhteistyö, tiedon jakaminen koko henkilöstölle päivittäisessä etäyhteystilaisuudessa, Zoom-ohjelmiston hankkiminen kaikille ja ennakkoluuloton suhtautuminen uuteen tilanteeseen mahdollistivat oppimisympäristön laajentumisen tarkoituksenmukaiseksi opetusmenetelmäksi. Koulutussisällöt muokattiin opetussuunnitelmia muuttamatta ja opiskelijoiden yhteisöllisyyttä pyrittiin pitämään yllä myös opiskelijakunnan hallituksen kanssa suunnitelmallisesti.

Ruokailujen järjestämisessä mukauduttiin koronan vaikuttamiin yhteiskunnassa tapahtuneisiin yleisiin säädöksiin. Seurasimme maamme hallituksen, ministeriön ja pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmän päätöksiä ja suosituksia. Ruokailumahdollisuus oli tarjolla lukuun ottamatta lyhyitä jaksoja pandemiatilanteen kriittisimpinä aikoina. Ruokailun sijaan opiskelijoille tarjottiin ruokatarvikkeita opiskelijakunnan hallituksen kanssa yhteisesti tehdyn suunnitelman mukaisesti.

Pandemian jatkuessa syyslukukaudella opiston henkilöstöstä muodostettiin Työterveyslaitoksen (TTL) ohjeistuksen mukainen Varautumisryhmä, joka kokoontui keskustelemaan ja suunnittelemaan tarpeellisista asioista ja käytännön toimista, joita pandemiasta aiheutui opiston toimintaan. Varautumisryhmään kuuluivat rehtori, apulaisrehtori, talouspäällikkö sekä henkilöstön keskuudestaan valitsemat työsuojeluvaltuutettu, molemmat varavaltuutetut sekä ruoka- ja siisteyspalveluista huolehtiva opiston keittiön emäntä.

Teimme varotoimenpiteitä, jotka Varautumisryhmä koki turvallisuuden vuoksi tarpeellisena ja välttämättömänä. Opiskelijoille tiedotettiin, että opiston tilannetta seuraa 7 henkilön ryhmä. Ryhmän toimivuuden ja tiedottamisen avainasiana on tiedotuksen kulkeminen yhden henkilön kautta ja toimensa puolesta tämän kaltaisista asioista tiedottaa rehtori. Varautumisryhmä kokoontui myös nopealla aikataululla aina kun vähäisintäkään aihetta ilmaantui. Pääohjeena Laajasalon opiston toiminnassa ”korona-aikana” on ollut, että noudatamme virallista ohjeistusta, jolloin luulot, uskomukset ja huhut huomioidaan mutta jätetään taka-alalle.

Opistossa on toisistaan täysin erilaisia koulutuksia, joissa toimitaan opetustilanteissa ja oppimisympäristöissä koulutusta parhaiten palvelevalla tavalla. Siksi yleisen toimintaohjeen sijaan ohjeistus toteutettiin käytännön arjessa opintolinjakohtaiseksi. Näissä poikkeavissa olosuhteissa kunkin koulutuksen opettajat saivat ohjeistuksen löytää parhaat ja turvallisimmat keinot toteuttaa opetus. Äärimmäisissä tapauksissa opetusta voitiin antaa opistolla luokassa tapahtuvana tai toisena äärivaihtoehtona oli siirtää kaikki opetus tapahtumaan verkossa eli etäopetuksena.

Opettajat saivat ohjeen keskustella opiskelijoiden kanssa erilaisista ratkaisuista ja lopputuloksena oli kullekin koulutukselle sopiva turvallinen tilanne, joka mahdollistaa oppimisen.

Valtioneuvosto muutti määräaikaisesti ajalle 1.9.2020 – 31.8.2021 asetusta vapaasta sivistystyöstä siten, että opetusta järjestettäessä kansanopistojen ei tarvitse huomioida vapaan sivistystyön asetuksessa olevaa 20 % etäopetuksen rajausta eikä velvollisuutta sisällyttää vähintään yksi 10 tunnin lähiopetusjakso etäopetuksena toteutettavaan koulutukseen (614/2020).

1.2 Kansanopistojen laaja-alainen toiminta Suomessa

Kansanopisto on jatkuvan oppimisen oppilaitos. Suomessa oli toimintakertomuksen vuonna 76 kansanopistoa, joista ruotsinkielisiä oli 11. Kansanopistoissa opiskelee 18 000 opiskelijaa kokoaikaisissa ja pitkäkestoisissa koulutuksissa ja 80 000 opiskelijaa lyhytkursseilla.

Kansanopisto on Suomen laaja-alaisin oppilaitosmuoto, jossa järjestetään vapaan sivistystyön koulutusta, mutta myös perusopetusta, lukiokoulutusta sekä ammatillista koulutusta nuorille ja aikuisille. Kansanopistot on tarkoitettu kaikille, ja opistoon voi kukin tulla oppimaan sellaisena kuin on. Kansanopiston perusta on sivistyspedagogiikassa, jossa korostuvat yhteisöllisyys, yksilöllinen ohjaus ja uudistava oppiminen. Kansanopistossa nuori tai aikuinen opiskelija kohdataan kokonaisvaltaisesti ja dialogisesti. Koko opisto ohjaa opiskelijan kasvua ja oppimista kohti omaa täyttä potentiaalia. Kansanopistot voivat joustavina ja uudistuvina oppilaitoksina vastata sekä yksilöiden että työelämän tarpeisiin. Kansanopistossa voi opiskella elämän eri vaiheissa, kuten siirtyessä kouluasteelta toiselle, työuran varrella, siirtyessä

työttömyydestä työelämään tai kulttuurista toiseen.

Opiskelu kansanopistossa on tulevaisuuden oppimisen runkoratkaisu. Nuorille tarkoitetut koulutukset ovat askel ennen toisen asteen koulutusta. Oppivelvollisuuden laajentamisuudistuksen linjausten mukaisesti kansanopistoissa käynnistyy syksyllä 2021 oppivelvollisille tarkoitettu vapaan sivistystyön koulutus, jossa tavoitteena on vahvistaa nuoren opiskelutaitoja ja valmiuksia jatkaa toisen asteen koulutukseen sekä tukea nuorta oman elämän suunnittelussa. Lisäksi kansanopistot järjestävät kymppiluokkien koulutusta, lukioon valmistavaa koulutusta (LUVA) sekä ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta (VALMA). Elokuusta 2022 alkaen nämä valmistavat ja valmentavat koulutukset muuttuvat yhdeksi tutkintoon valmentavaksi koulutukseksi (TUVA).

Opinnot antavat monia mahdollisuuksia toiselle asteelle ja sen jälkeen. Vapaan sivistystyön kansanopistolinjalle voi tulla opiskelemaan peruskoulun tai toisen asteen jälkeen, tai aikuisena esimerkiksi työpaikkaa vaihtaessa tai työuran päättyessä. Kansanopistolinjoilla voi opiskella hyvin monen ikäisiä ihmisiä. Kansanopistolinjoilla hankitaan tietyn alan osaamista, selkiytetään omaa opiskelupolkua ja parannetaan mahdollisuuksia jatko-opintoihin. Kansanopistot tarjoavat myös ammatillista koulutusta yhteistyössä työelämän kanssa, kuten ammatillisia perustutkintokoulutuksia, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja. Kansanopistossa on mahdollisuus suorittaa lukion opintopisteitä ja valmistua ylioppilaaksi. Kansanopistossa voi opiskella sitä mikä itseä aidosti kiinnostaa, ja löytää oman polkunsa.

Opinnot toimivat ponnahduslautana korkeakouluun. Avoimen korkeakoulun koulutukset yhteistyössä ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa mahdollistavat joustavan pääsyn korkeakouluopintoihin nuorille ja aikuisille. Kansanopistossa voi suorittaa korkeakouluopintoja ja edistää opiskelutaitoja korkeakouluun pyrkimiseen. Kansanopistot tarjoavat väyläopintolinjoja korkeakouluun nuorille ja aikuisille, sekä muuntokoulutuksia yliopisto-opiskelun valmiuksien hankkimiseen. Kansanopisto-opinnot nopeuttavat jatko-opintoja ja valmistumista sekä vähentävät opintojen keskeyttämistä.

Kansanopistojen aikuisille suunnatut koulutukset löytyvät myös hakevan toiminnan kautta ja tukena on yksilöllinen ohjaus. Kansanopistot tekevät tiivistä alueellista verkostoyhteistyötä koulutuksen järjestäjien ja muiden alueellisten toimijoiden välillä. Hakevaan toimintaan sisältyvät yksilölliset ohjauspalvelut, yksilöllisten opintopolkujen jäsentäminen sekä tuki osaamisen hankkimiselle. Ohjaus ja ohjausyhteistyötä tehdään esimerkiksi kuntien, TE-toimistojen, ohjaamoiden ja työpajojen kanssa elämän eri siirtymävaiheissa. Ohjauksessa huomioidaan ihmisen kohtaaminen, ihmisen elämän kokonaisuus ja kiinnostuksen kohteet sekä etsitään opintojen paikka elämänsuunnitelmassa.

Matalan kynnyksen koulutusmallit on tarkoitettu koulutuksessa aliedustetuille ryhmille, kuten miehet, työttömät sekä yli 55-vuotiaat. Koulutukset tukevat yksilöllisesti oppimis- ja työelämävalmiuksien kehittymistä, jonkin alan osaamisen lisäämistä sekä vahvistavat työelämässä tarvittavia geneerisiä taitoja, kuten digi- ja perustaitoja, kestävän kehityksen tuntemusta, vuorovaikutustaitoja, ongelmanratkaisutaitoja, oppimiskykyä ja monikulttuurisuustaitoja. Koulutuksissa toteutetaan sosiaalipedagogisen ohjauksen periaatteita, kuten dialogista kohtaamista, yhteisöllisyyttä, yhteisöjen merkitystä elämässä sekä huomioidaan muut opiskelijan elämässä tärkeät ympäristöt ja elementit (työpaikat, järjestöt, muut elementit). Koulutuksista voidaan edetä suoraan työelämään tai muuhun koulutukseen, kuten ammatilliseen koulutukseen tai korkeakouluun.

Kansanopistojen kautta löytyvät kotoutumisen reitit maahan muuttaneille henkilöille. Maahan muuttaneille suunnatut koulutukset, kuten suomen ja ruotsin kielen opinnot, kotoutumista edistävät opinnot, toiminnalliset luku- ja kirjoitustaidon koulutukset, aikuisten perusopetuksen alku- ja päättövaihe sekä tutkintokoulutukseen valmentavat koulutukset. Opiskelijoille laaditaan henkilökohtaiset suunnitelmat, joissa huomioidaan lähtötason arviointi, koulutus- ja sivistystarpeet sekä yksilön elämän kokonaisuus ja perhetilanne. Nopeasti edistyvät opiskelijat ohjataan eteenpäin heille tarkoituksenmukaisiin opintoihin tai työelämään.

Kansanopistojen lyhytkestoiset ja motivaatiota herättävät uraohjauskoulutukset on tarkoitettu työelämässä oleville tai sinne pyrkiville. Koulutuksen sisällöt räätälöidään opiskelijan koulutus- tai sivistystarpeen kanssa, ja koulutusten tavoitteena on edistää nopeaa työllistymistä. Koulutukset toteutetaan yhteistyössä lähiyhteisön ja työelämän kanssa.

Työelämän tarpeisiin soveltuvissa opintokokonaisuuksissa voidaan kehittää sekä yksilön että työyhteisön osaamista. Koulutusten avulla vastataan uudella tavalla työelämän nopeasti muuttuviin osaamistarpeisiin. Opintokokonaisuuksilla palvellaan alanvaihtajia tai niitä, jotka tarvitsevat tukea työssä jaksamiseen. Työelämän osaamiseen erikoistuneiden kansanopistojen koulutuksilla myös syvennetään työelämässä olevien, ja työtehtäviin valittujen osaamista sekä tuetaan valittua uraa. Näitä koulutuksia voi suorittaa työssäkäynnin ohessa.

1.3 Laajasalon opiston säätiön kansanopisto

Laajasalon opiston säätiön kansanopisto on maamme vanhin kristillistaustainen kansanopisto. Perustajana oli vuonna 1907 Sörnäisten (nykyisin Helsingin) Kristillisen Kansanopiston Kannatusyhdistys. Kehitämme säätiön ylläpitämää Laajasalon opistoa monipuolisena oppilaitoksena.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö 1) ylläpitää kristillistä opistoa, kansankorkeakoulua tai muuta senkaltaista oppilaitosta sekä 2) järjestää juhlia, kokouksia, opintomatkoja ja kursseja sekä 3) toimii myös kaikilla muilla säätiön tarkoitusta hyödyttävillä toimintamuodoilla.

Säätiön tarkoituksena on toimia kasvatuksen alalla elävän kristillisyyden hengessä Raamatun ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuksen pohjalla. Säätiöllä on oikeus omistaa ja vuokrata kiinteistöjä sekä vastaanottaa lahjoituksia ja testamentteja. Määrättyyn tarkoitukseen saadut lahjoitukset, avustukset tai muunlaiset omaisuuden lisäykset sekä niiden tuotto on hoidettava erillään muista varoista niitä säätiölle luovutettaessa asetettujen määräysten ja ehtojen mukaisesti. Säätiö voi lisäksi harjoittaa kaikkea muuta liiketoimintaa toimintamuotojensa rahoittamiseksi.

Säätiön asioita hoitaa ja sitä edustaa hallitus, johon kuuluu seitsemän (7) jäsentä, joista yksi (1) on toimensa puolesta opiston rehtori. Säätiön hallituksen jäsenet valitsee Helsingin Kristillisen Kansanopiston Kannatusyhdistys ry.

Tärkeää on arvojen sisältyminen kaikkeen opetustarjontaan ja koulutukseen. Arvopohdinnan myötä konkretisoituu myös opiston tehtävä eri koulutuksissa. Tavoitteena on saada inhimillisyyden ääni kuuluviin ja näkyviin. Opintolinjoilla opiskellaan aistimaan yhteiskunnan tilaa ja vaikuttamista sekä perehdytään yksilöinä ja ryhmässä heikommassa asemassa olevien tilanteeseen ja auttamiseen. Opiskelijan tukena on opiskelijahuollon ryhmä, johon kuuluu opinto-ohjaaja, erityisopettaja, pappi ja sosiaalipsykologi. Opiston koulutus johdattaa opiskelijansa jatkokoulutuksiin ja työelämään.

Opetuksessa ja muussa toiminnassa pyritään soveltamaan opiskelijoiden omatoimisuuden ja itsehallinnon periaatteita. Opetuksen perustana on kansanopiston arvo- ja aatetausta.

Laajasalon opisto on ollut haluttu yhteistyötaho ja mielellämme jaamme osaamistamme. Mediakoulutuksen onnistuneen uudistuksen jälkeen alamme uudistaa taidekoulutustamme aiempaa kiinteämmäksi kokonaisuudeksi. Uudistuksen suunnittelu on aloitettu ja sen prosessi toteutetaan siten, että vuoden 2022 aikana taidekoulutus voidaan aloittaa uuden muotoisena. Uudistuksessa varmistetaan taiteen monipuolinen koulutus kattavasti. Eri taidemuotojen välistä yhteyttä lisätään ja taiteen koulutuksen metodeja hyödynnetään opiston muissa koulutuksissa.

Laajasalon opiston koulutustoiminta on opiskelijamäärältään kasvanut ja koulutussisällöiltään monipuolistunut. Suunnitelmien mukainen kasvu edellyttää uusien tilojen käyttöönottoa sekä henkilöstön määrän ja tehtävien mitoittamista sen mukaan.

Opiskelijoiden osallistamista vaikuttamiseen lisätään toiminnan kehittämiseksi aktivoimalla opiskelijakunnan ja sen hallituksen toimintaa. Opistoa vahvistetaan itsenäisenä ja yhteistyötä kehittävänä kansanopistona toteuttamaan omalta osaltaan vapaan sivistystyön koulutusta sekä ammatillista koulutusta.

Laajasalon opiston media- ja viestintäalan osaaminen on pitkään ollut opiston strateginen painopistealue ja sen rinnalle on muodostettu vahva taiteen alojen koulutus ja osaaminen. Strategisena valintana on kehitetty toimintaa, jossa kohdataan koulutuksen ulkopuolella olevat, syrjäytyneet ja erityistä tukea tarvitsevat henkilöt. Ammatillisen koulutuksen osuus on opiston toiminnan kokonaisuuden kannalta merkittävä osa, johon kohdistetaan erikoistumisena media- ja taidesisältöjä sekä maahanmuuttajataustaisten koulutuksen kokemuksemme. Koulutusalamme luovat väylän myös erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille.

1.4 Perustehtävä, arvot, visio ja toimintaympäristö

Uudistimme vuonna 2020 säätiön ja opiston strategiasisällöt, ja niiden viimeistelyä päätettiin jatkaa koronapandemian aiheuttaman työjärjestyksen mukauttamisen vuoksi vuoden 2021 alussa. Samassa yhteydessä päätettiin prosessoida vuoden 2021 aikana säätiön, opiston ja taustayhteisönä olevan Kannatusyhdistyksen toimintaketju ja kokonaisuus, mikä kirjataan päätöksen teon ohjeistuksena toimivaksi johtosäännöksi. Säätiön ja opiston johto-

sääntö on peräisin vuodelta 1995. Kannatusyhdistys on ilmoittanut uudistavansa yhdistyksensä säännöt vuoden 2021 aikana.

1.4.1 Perustehtävä

Autamme elämässä eteenpäin
Opistollamme on jatkuvaa oppimista edistävä ja yhteiskuntaa sivistävä tarkoitus. Vastaamme omalta osaltamme metropolialueen koulutustarpeisiin. Edistämme kulttuurien vuorovaikutusta, lähimmäisenrakkautta ja oikeudenmukaisuutta.

Tuemme elämänvalintojen tekemisessä. Opiston yhteisöllisessä ilmapiirissä koetaan osallisuutta ja kasvetaan ottamaan vastuuta oman osaamisen kehittämisestä, elämästä sekä ympäristöstä ja yhteiskunnasta.

Olemme sosiaalisesti tukeva ja armollinen yhteisö, joka tuottaa opiskelumahdollisuuksia eri-ikäisille ja tarjoaa ohjausta sekä erityistä tukea niitä tarvitseville henkilöille.

1.4.2 Arvot

Strategiatyön yhteydessä on määritelty arvot, ja tärkeänä perustana on vuonna 1907 perustetun opiston olemus, sivistystarve ja hengellisyys, jotka esitellään ensin yksittäisinä kohtina ja avataan selitysosassa tarkemmin.

Kristillisyys – Yhteisöllisyys – Dialogi ilman oikeassa olemisen pakkoa – Itsensä kehittäminen – Armollisuus ja kunnioittava kohtaaminen – Henkinen avaruus – Globaali näkökulma – Laadukas opetus

Opistomme historiana on kristillinen lähtökohta ja sen arvot kumpuavat Uuden testamentin eettisestä perinnöstä.

Aatetaustamme samoin kuin siihen liittyvät arvot ja hyveet kuuluvat opiston päivittäiseen olemukseen. Opiston henkilöstö ja sen taustayhteisö varmistavat, että opiskelijat voivat opiskella turvallisessa ja yhteisöllisyyttä edistävässä ympäristössä, jossa otetaan huomioon käynnissä olevat uskonto- ja kulttuuridialogit ilman oikeassa olemisen pakkoa.

Kristillinen ihmiskäsitys on avain ihmisten tasa-arvoiseen kohtaamiseen. Sen myötä kullekin opiskelijalle ja koko henkilökunnalle pyritään luomaan edellytykset kehittää itseään niin hengellisesti, henkisesti, fyysisesti kuin sosiaalisestikin.

Aatetausta merkitsee armollisuutta itselle ja toisille. Tämä luo pohjan kunnioittavalle kohtaamiselle: ”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille.”

Kristillisyys merkitsee opistossamme henkistä avaruutta, jossa vältetään yhtäältä fundamentalismia ja toisaalta sellaisia näkemyksiä, joissa kielletään Jumala-uskon merkitys ihmisen ja yhteiskunnan elämässä.

Ihmiselle on annettu tehtävä viljellä ja varjella luomakuntaa. Tämä merkitsee globaalia näkökulmaa niin ympäristökysymysten, ihmisoikeuksien, sukupuolten välisen tasa-arvon, oikeudenmukaisuuden kuin armollisuudenkin suhteen.

Opetus on laadukasta ja toiminnassa otetaan huomioon säätiön tarkoitus, suomalainen kulttuuri, sen paikalliset erityispiirteet ja havaittavissa olevat globaalit kehitystrendit.

1.4.3 Visio

Elämän paras vuosi

Opisto tunnetaan laadukkaasta ja arvostetusta koulutuksesta. Olemme armollinen, aloitteellinen ja valovoimainen vapaan sivistystyön ammatillinen ja ammattiin valmistava kansanopisto. Ohjaamme opiskelijoitamme kansalaisyhteiskuntaa vahvistavaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja kansainvälisyyteen. Koulutus on ajassa, kehityksen kärjessä.

Toimimme aktiivisessa yhteistyössä kumppaneidemme kanssa koulutuksen vaikuttavuuden parantamiseksi. Olemme myös esimerkillinen maahanmuuttajien reitittäjä suomalaiseen yhteiskuntaan.

Lähetämme maailmalle yhteiskunnallisesti valveutuneita ja sydämensivistyneitä kansalaisia. Laajasalon opisto merkitsee monelle opiskelijalle elämän parasta vuotta.

1.4.4 Toimintaympäristö

Opistomme toimintaan vaikuttavat monet yhteiskunnan muutossuunnat.
Henkisyyden ja armollisuuden kaipuu
Jatkuvan osaamisen kehittämisen korostuminen
Oppimisympäristöjen moninaistuminen
Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus – mahdollisuutena ja haasteena
Teknologian sulautuminen kaikkeen, mikä muuttaa edelleen toimintatapojamme
Kestävän kehityksen tarpeet huomioon kaikessa
Eliniän piteneminen ja väestön vanheneminen
Työelämän ja elämänmenon hektisyys haastamassa henkisiä voimavaroja ja resilienssiä
Itseohjautuvuuden merkityksen korostuminen sekä työelämässä että kansalaistaidoissa.

Meidän on varauduttava kohtaamaan myös ennakoimattomia muutoksia.

1.5 Ylläpitämislupa ja ammatillisen koulutuksen järjestämisluvat

Laajasalon opiston säätiön ylläpitämä kansanopisto, Laajasalon opisto, järjestää vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaista koulutusta sekä ammatillisen koulutuksen opetustoimintaa, jonka rahoitusta säädellään niistä säädetyissä laeissa ja asetuksissa.

Säätiön opistossa toteutetaan vapaan sivistystyön koulutusta pitkinä koulutuksina, lyhyinä kursseina sekä monimuoto-opetuksena. Opiston kansanopistokurssien vähimmäispituus on yksi 10 tuntia kestävä lähiopetusjakso. Tärkeänä osana opetuksessa on työelämäläheisyys ja käytännön toiminta, jotka toteutetaan projektioppimisena, työharjoitteluna ja työssä oppimisena. Projektit tehdään yhteisesti opiston, opiskelijoiden ja työelämän toimijoiden kanssa.

Laajasalon opiston ylläpitämislupa on uudistettu valtakunnallisen prosessin yhteydessä vuonna 2012 ja sen sisältönä koulutus perustuu kristilliseen ihmiskäsitykseen ja sen moderniin tulkintaan, mikä tarkoittaa ihmisten tasa-arvoista kohtaamista. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on toteutettu yhdessä opiskelijakunnan ja henkilöstön kanssa vuoden 2016 lopulla ja sitä päivitetään jatkuvasti.

Koulutus painottuu viestinnän, vuorovaikutustaitojen, taiteen, ympäristö- ja luontotuntemuksen sekä kansainvälisen yhteistyön koulutukseen ja muuhun yleissivistävään, aktiiviseen kansalaisuuteen ohjaavaan sekä maahanmuuttajille suuntautuvaan koulutukseen. Tehtävänä on sekä pitkien että lyhyiden kurssien järjestäminen.

Kansanopisto voi järjestää lain 3 §:n mukaan myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää palvelutoimintaa, josta käytetään termiä maksullinen palvelutoiminta.

2. VUODEN 2020 TEEMA: “PARAS PÄÄTÖS IKINÄ”

Vuonna 2007 opiston säätiön hallitus päätti kehittää opistoa pitkiä opintolinjoja lisäämällä. Opetushallitukselta saatiin rahoitusta hankkeeseen, jolla kehitystavoitetta alettiin toteuttaa. Siitä alkaneen kolmentoista vuoden ajan opiston toimintaa suunniteltaessa kukin vuosi on saanut oman teemaotsikkonsa. Ensimmäinen teema vuodelle 2008 oli myös kehityshankkeen nimi: Kansanopisto metropolin tarpeisiin, 2009: Me autamme reitin löytämisessä, 2010: Sinusta on, 2011: Sinä, hän, me – osaamme, 2012: Osaa ja jalosta – taidot Laajasalosta, 2013: Tekemisen talo, 2014 Paljon enemmän, 2015 Vuoden opisto, 2016 Yhdessä, 2017 Helsingin kansanopisto, 2018 Saa olla hauskaa, 2019 Yksi parhaista – ellei paras.

Vuoden 2020 teemana oli: ” Paras päätös ikinä”.

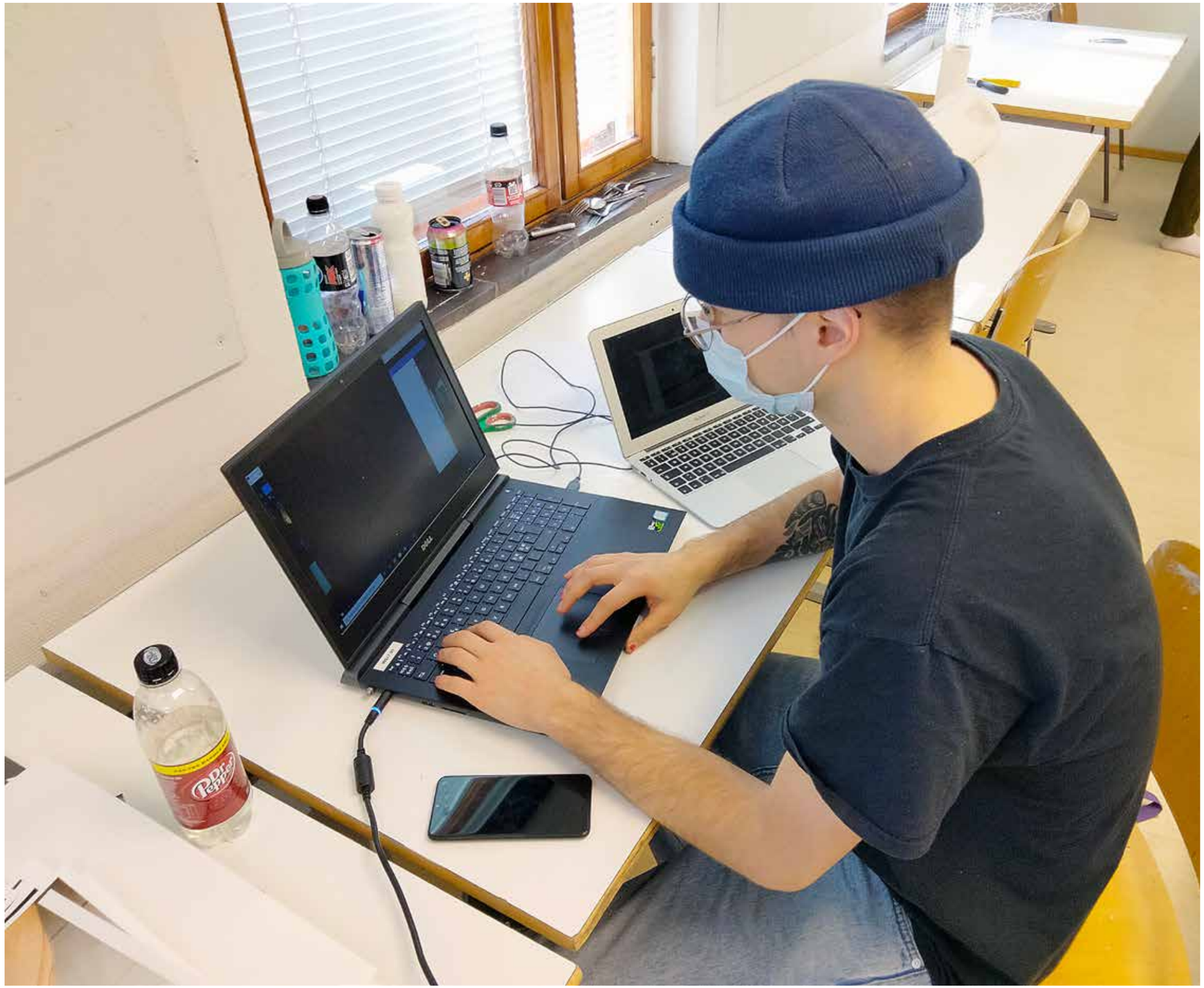

2.1. Laadun kehittäminen

Osaamisemme sisältöalueina ovat olleet opiston laatutyön, henkilöstön ja palautejärjestelmän kehittäminen, yhteisen suunnittelun kasvattama henki, koulutustarjonnan ja -palveluiden aktiivinen ylläpito sekä opiston koulutusten markkinointi.

Strategiatyön mukaisesti asetimme vuodelle tavoitteita vapaan sivistystyön vahvistamiseksi. Päähuomio vuoden 2020 koulutuksen laadun varmistamisessa kohdistettiin Koronan aiheuttamiin muutoksiin ja niistä selviämiseen:

-vapaan sivistystyön opetussuunnitelmien aktiivinen kehittäminen toteutui

- strategiasisältöjen uusiminen aloitettiin ja saatiin lähes valmiiksi vuoden loppuun mennessä.

-verkostoissa toimiminen ja aktiivinen verkostointi toteutui pääosin etäyhteyksin

-yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen avointen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa toteutui kansanopistoyhdistyksen kautta

-yhteistyön lisääminen niiden oppilaitosten kanssa, joihin Laajasalon opistosta hakeudutaan jatko-opintoihin jäi vähäiseksi

-opiskelijoiden mahdollisuutta vaikuttaa lisättiin koronajärjestelyjen yhteydessä ruokajärjestelyissä sekä aktiivisen yhteisöllisyyden tarpeen lisäämiseksi

Osana Toimijuudella tulevaisuuteen -hanketta aloitimme 2019 ohjausosaamista vahvistavan henkilöstökoulutuksen yhteistyössä Haaga-Helian ja Laurean kanssa. Koulutuksen sisällöt rakennettiin osallistujien ennakkokyselyssä ilmoittamien osaamistarpeiden pohjalta. Ensimmäinen tapaaminen oli 6.11.2019 Laajasalon opistolla. Koulutus koostuu yhteensä kuudesta kolmen tunnin lähitapaamisesta sekä omaan työhön liittyvästä kehittämistehtävästä. Laajasalon opistolta mukana koulutuksessa ovat: Heidi Alamiekkaoja, Riitta Helander, Kaisa Häkkinen, Teemu Kataja sekä

Anni Olander. Ryhmässä on myös Työväen Akatemian henkilökuntaa. Kouluttajina toimivat Helena Kasurinen (Laurea) ja Päivi-Katriina Juutilainen (Haaga-Helia). Koulutus jatkui keväällä ja päättyi toukokuussa 2020 kehitystehtävien esittelyyn.

Kehitimme henkilöstön tvt-taitoja ja tarkistimme henkilökunnan koulutustarpeita. Jatkoimme opiston markkinoinnissa sosiaalisen median hyödyntämistä kouluttautumalla Meltwater Oy:n kanssa.

Jatkoimme edelleen laadunhallintaosaamisen kehittämistä ja pandemia-ajan tavoitteena oli mahdollistaa ja lisätä osaamisen jakamista, tukea työhyvinvointia sekä vahvistaa osaamista opiskelijoiden opintojen henkilökohtaistamisessa ja erityistilanteissa.

Henkilöstön osaamisen kehittämisen ja laadunkehittämisen pontimena on ollut Laajasalon opiston missio: Haluamme auttaa ihmisiä eteenpäin. Laajasalon opisto on halunnut tarjota parhaan mahdollisen, kokonaisvaltaisen oppimiskokemuksen opiskelijalle kansanopistovuoden aikana. Tämän tarkoituksen toteutumisessa henkilöstöllä on vuosittain ratkaisevan merkittävä rooli.

Laajasalon opisto on antanut mahdollisuuden henkilökohtaiseen kasvuun. Opistosta on saanut tiedollisia ja taidollisia valmiuksia jatko-opintoihin ja omien työelämävalmiuksien parantamiseen. Opiskelijaa on ohjattu ja kannustettu aktiivisuuteen ja kykyyn toimia yksin, työparin kanssa ja ryhmän jäsenenä. Olemme halunneet herättää opiskelijoissa kyvyn huomata avun tarpeessa olevia henkilöitä, heidän asioitaan, epäkohtia, eriarvoisuutta ja tuoda vallitseva yhteiskunnallinen tila muiden tietoisuuteen

2.2. Median ja taideviestinnän talo

Opistolla on 1970-luvulta lähtöisin oleva, lähes 50 vuoden uraauurtava viestinnän ja media-alan koulutusosaaminen. Olemme vahvistaneet edelleen viestintätaitojen koulutustamme. Olemme uusineet mediakoulutuksemme perusteellisesti vuoden 2019 kesän ja syksyn aikana. Tiedotusopin opintolinjasta on vuosikymmenten aikana kehittynyt Viestinnän koulutus, jossa opiskelijoille tarjoutuu monipuolisten perusopintojen jälkeen erilaiset syventävät suuntautumisvaihtoehdot. Koulutuksessa opiskellaan kaikki eri medioissa vaadittavat taidot.

Medialinjan opiskelijoiden tulevaisuuden ammattinimikkeitä ovat muun muassa: radiotoimittaja, radiojuontaja, urheilutoimittaja, videojournalisti, monimediatuottaja, viestintäkonsultti, verkkotoimittaja, tiedottaja, video- ja valokuvaaja, someviestinnän asiantuntija, kirjoittava toimittaja, tiedottaja, mediayrittäjä ja uutistoimittaja.

Olemme taideviestinnän talo. Taiteella viestitään yhteiskunnan tilaa. Vuoden mittaisissa taiteen koulutuksissa on syvennytty tutkimaan ja oppimaan laaja-alaisesti omaa taidealaa.

Koulutuksissa on painotettu oman minuuden vahvistamista sekä oman taiteilijuuden löytämistä. Opetus on sisältäanyt ohjattuja sekä itseohjautuvasti toteutettavia projekteja, demoja ja tehtäviä, yksilö- ja ryhmätyöskentelyä sekä luentoja yhteisesti ja omassa ryhmässä. Taiteen opintolinjamme ovat tehneet ainutlaatuista yhteistyötä keskenään sekä muiden opintolinjojemme kanssa.

Vuoden 2021 aikana toteutetaan taiteen koulutusten uudistus aiempaa kiinteämmäksi kokonaisuudeksi. Uudistuksen prosessi toteutetaan siten, että vuoden 2022 aikana taidekoulutus voidaan aloittaa osittain uudistettuna. Uudistuksessa varmistetaan taiteen monipuolinen koulutus kattavasti. Eri taidemuotojen välistä yhteyttä lisätään ja taiteen koulutuksen metodeja hyödynnetään opiston muissa koulutuksissa.

Kuvallinen viestintä ja graafinen suunnittelu on sisältynyt opetustarjontaamme muutaman vuosikymmenen ajan. Muut taiteen alan opintolinjamme ovat Elokuva-, Kirjoittaja-, Näyttelijäntaide 1 ja 2, Laulun linja sekä vuoden 2014 alussa aloitettu Pelituotannon koulutus.

Opetustarjontamme on monipuolinen kokonaisuus, jossa tehdään yhteistyötä myös taiteen ja viestinnän yliopistojen ja avoimen yliopistokoulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen kanssa. Olemme suunnitelleet kansanopistokoulutuksen laajentamista myös lyhytkurssitoiminnaksi, mikä mahdollistaa koulutuksen saavutettavuuden lisäämistä.

Taiteen koulutuksissa olemme hyödyntäneet elokuusta 2011 käyttöömme vuokrattua Laajasalon VPK:n taloa. Se mahdollistaa teatteritalona monipuolisen estradikoulutuksen. Samalla opistolla on käytössään kaksi erilaista juhlasalia tilaisuuksien järjestämiseksi. Aloitimme vuoden 2018 lopulla taiteen koulutuksen alumnien taiteellisen toiminnan ja vahvistamme sitä sekä viestinnän alumnien toimintaa vuoden 2021 aikana.

2.3. Mediataidoista kansalaistaito

Toimimme läheisesti työelämän, järjestöjen ja erilaisten instituutioiden kanssa. Sähköisessä viestinnässä jatkamme lähetystoimintaa internet-mediakanavan omilla tv- ja radio-ohjelmilla, jotka toimivat myös alustana kirjoituksille ja valokuville. Kehitimme omaa mediakanavaamme - Kaupunkikanavaa ympärivuotisena opetustoimintana. Sen Kaupunkiradio ja Kaupunki-TV -verkkomediat toteutettiin oman koulutuksen ja projekteina. Toteutimme oman median, joka toimii opiskelijoiden harjoittelukanavana.

Median ja viestinnän yhteistyökumppaneita ovat olleet alan merkittävät toimijat, joiden kanssa on tarkoitus toimia myös alkavan toimintakauden ajan:

Yleisradio, MTV Oy, Sanoma Media Finlandin mediatoimitukset, Nelonen Media ja paikallisradiot, Bauermedian paikallisradiot sekä alueelliset media- ja lehtitalot, Stadion-säätiö, EräViikingit, Westend Indians, Paralympiakomitea, HJK, Käsipalloliitto, LASB, Moskito Sport, Squashliitto, Go Golf, Esport Honka, Icehearts, Kepit Systems ja SJ Esport., marraskuussa hiihtourheilun maailmancup-osakilpailussa Ruka Nordicissa Kuusamossa. Kumppaneina toimivat koulutuslinjakohtaisesti myös LiiKe ry, Suomen urheiluakatemia-järjestelmä, Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu ja Teatterikorkeakoulun avoin yliopisto, Aalto-yliopisto, Turun ja Helsingin yliopistot, Helsingin NMKY, Suomen Olympiakomitea, Jääkiekkoliitto, Jääkiekkoliiga, Suomen Urheiluliitto, Suomen Hiihtoliitto, Suomen Koripalloliitto ja Koripallomuseoyhdistys, Suomen Urheilumuseo, Salpausselän kisat, Jyväskylän MM-ralli, Autourheilun Kansallinen keskusliitto AKK, Jääkiekkoilun naisten liigan organisaatio, Taitoluisteluliitto sekä Puolustusvoimien Urheilukoulu Santahaminassa. Teemme yhteistyötä pelialan koulutuksessa pelituotantotalojen kanssa.

Näitä toimintoja jatkettiin ja kehitettiin edelleen vuoden 2020 aikana. Ne ovat antaneet opiskelijoille mahdollisuuden toimia oikeassa mediaympäristössä ja samalla yhteistyö luo kontakteja työelämään. Tarkoituksena on avartaa mediataitoja opiston eri linjojen opiskelijoille, jolloin mediaosaamista voi käyttää hyödyksi kansalaistaitona arjen tilanteissa opiskelu-, työ- ja harrastustoiminnassa.

2.4. Erityishaasteita koulutuksessa

Vuoden 2020 aikana Laajasalon opistossa vahvistettiin edelleen vuonna 2008 ”Kansanopisto metropolin tarpeisiin” -hankkeesta käynnistettyä opiston kehittämistä ja monipuolista yhteistyötä eri oppilaitosten ja yhteisöjen kanssa. Erityishaasteet liittyivät erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden henkilökohtaiseen ohjaukseen, kehitysvammaisten henkilöiden koulutustarpeeseen ja maahanmuuttajien työllistymiseen. Kehitämme tätä osaamistamme jatkuvasti. Pääkaupunkiseudun metropolialueelle tarvitaan erikoistuneita koulutuksen järjestäjiä, joiden toiminnassa korostuu nopea reagointi toimintaympäristön muutoksiin.

Suomen kulttuurin ymmärtämisessä ja kielikoulutuksen kehittämisessä olemme suunnanneet opetusta työperäistä maahanmuuttoa sekä kotoutumista tukien. Olemme kehittäneet tähän opetukseen oman Laajasalo-metodin, jossa yhdistetään kielen ja taiteen opetuksen menetelmiä toiminnallisina opetussisältöinä. Painopisteinä ovat koulutus luku- ja kirjoitustaidottomille, työelämään suuntautuva kielikoulutus henkilöille, joiden kielitaito mahdollistaa tämän sekä kielikoulutus jatkotasolle. Suunnittelemme erikoistumista myös koulutuksen suuntaamista kasvatusalalle. Haimme vuodelle 2020-21 aikana hankerahoituksen Kielestä kiinni -koulutukseen, jossa panostetaan erityisesti kirjallisten valmiuksien vahvistamiseen, mikä tarkoittaa opetussuunnitelmassa määriteltyihin tekstilajeihin tutustumista ja tekstin rakenteiden tarkastelua, tekstilajeihin ja koulutuksen teemoihin sidottua kielen rakenteiden opiskelua sekä oman tuottamisen tarkkuuden ja sujuvuuden parantamista.

Olemme osallistuneet koulutusviennin kehittämiseen kuuden kansanopiston Koulutusvientikonsortiossa ja tutkimme erilaisia yhteistyömahdollisuuksia muiden kansanopistojen ja oppilaitosten kanssa. Vuoden 2020 aikana tämä toiminta oli vähäistä.

Suunnittelmme taidekoulutuksen uudistuksessa kuvataiteen ja kirjoittamisen koulutuksia uudistamalla opetussisältöjä sekä kurssitoimintaa lyhyempiin ja pidempiaikaiseen koulutukseen. Olemme tutkineet koulutustarpeita taidekulttuurin opintojen lisäämiseen, viestinnän alojen kurssitoimintaan sekä näiden yhdistämistä työelämän täydennyskoulutukseen.

Osallistumme oman kaupunkialueen yhteistyöhön. Vapaan sivistystyön vuoden mittaisilla linjoillemme mediaopintoihin on sisältynyt projek-

tioppimisen jakso, joka suunnitellaan ja toteutetaan päivittäin ohjattuna opetuksena tiiviissä ja jatkuvassa yhteydessä työelämän sekä opiskelijan ja opettajan kanssa. Tavoitteena on työelämäosaamisen kartuttaminen.

Olemme kehittäneet vapaan sivistystyön osuutta vahvistamalla jo olemassa olevia ja suunnittelemalla uusia koulutuslinjoja. Ammatillisen koulutuksen osalta toimittiin samoin. Jatkamme edelleen yliopistoon johtavien opintolinjojen valmistelua. Olemme valmiina Hoivatyön kotiavustajakoulutuksen uudelleenkäynnistämiseen.

2.5. Laajasalolainen kansanopistopedagogiikka tienä aktiiviseen kansalaisuuteen

Olemme oppilaitos, jossa opiskelijaa autetaan löytämään reitti elämää varten. Parhaimmillaan kansanopistovuoden aikana opiskelijassa herää sisäisiä prosesseja ja oman elämän suunta kirkastuu; tässä yhteydessä puhutaan suuntautumisvuodesta. Vuorovaikutustaidot ovat nykyajan kansalaistaitoja, joita tarvitaan työelämässä ja arjessa selviytymisessä. Kansanopistovuoden yhdessä tekeminen mahdollistaa vertaisvuorovaikutuksen ja -oppimisen. Kun opiskelija uskaltautuu toimimaan, sanomaan mielipiteensä, oppii kuuntelemaan muita näkökantoja ja oppii perustelemaan paremmin omansa, hänen sosiaalinen pääomansa kasvaa. Opettajien läsnäolo ja kansanopistopedagogiikan mukainen tuki ovat äärimmäisen tärkeitä opiskelijalle, joka etsii suuntaa elämäänsä.

Opisto toimii kansalaisaktiivisuutta vahvistavana tahona. Näin vastaamme kansanopistoille asetettuihin haasteisiin ja tehtäviin. Vuoden 2020 aikana jatkoimme ja kehitimme maahanmuuttajien kielenopetusryhmiä sekä keväällä että syksyllä.

Media- ja taidealan vahva koulutusosaaminen tukee maahanmuuttajien ja syrjäytyneiden asioiden edistämistä. Opiskelijat kohtaavat päivittäisessä käytännön toiminnassa sekä yhteisissä projekteissa. Luovan taiteen alan koulutuslinjamme ja toiminta antavat mahdollisuuden kulttuurien vuoropuhelulle.

3. OPETUSVÄLINEISTÖ JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

Monipuolistimme opetusta ja hyödynsimme erilaisia oppimisympäristöjä. Oleellista on ympäristön tarkoituksen mukainen käyttö didaktisesti ja pedagogisesti, ja että se muodostaa oppimista tukevan sosiaalisen yhteisön. Sidomme kiinteästi opetussuunnitelmiin oppimisympäristöajattelussa oppilaitoksen kiinteistön ulkopuolella tapahtuvaa oppimista. Perinteinen luokkatila on oppimisympäristö, mutta yhtä lailla katsomme oppimisympäristöksi ympäröivän yhteiskunnan eri tilat ja paikat.

Oppimisympäristössä hyödynnetään yhteisöjä ja monialaisia toimintatapoja, jotka edistävät ja tukevat oppimista. Suotuisat fyysiset, paikalliset ja sosiaaliset olosuhteet auttavat luovuuden ja innovatiivisuuden kehittymisessä. Laajasalon opistossa oppimisympäristö vaihtelee. Internetissä toimiva ”Kaupunkikanava” on olennainen osa oppimisympäristöä yhdessä viestintävirastolta haettavien lyhytkestoisten radiotaajuuksien kanssa. Vuoden 2020 aikana oma mediakanava toimi ympärivuotisena.

Opiston laitteistojen, ohjelmistojen ja tietoverkon aktiivinen ylläpito ovat korkealla tasolla. Kehitimme edelleen menetelmiä, joilla opetus ja oppiminen tapahtuvat. Kehitimme nykyaikaista internet- ja mobiilipalveluihin liittyvää opetusvälineistöä. Tarkoituksena oli kehittää innovatiivisia ja kestäviä opetusta ja oppimista tukevia toimintatapoja, järjestelyjä, menetelmiä sekä työtapoja, joissa käytetään tarkoituksenmukaisesti tieto- ja viestintätekniikkaa sekä muuta teknologiaa.

Kehitimme nykytekniikan käyttöä koko organisaation tasolla, vähensimme sisäisten sähköpostien määrää sekä tehostimme asiakirjojen, viestinnän ja opetusmateriaalien valmistelua.

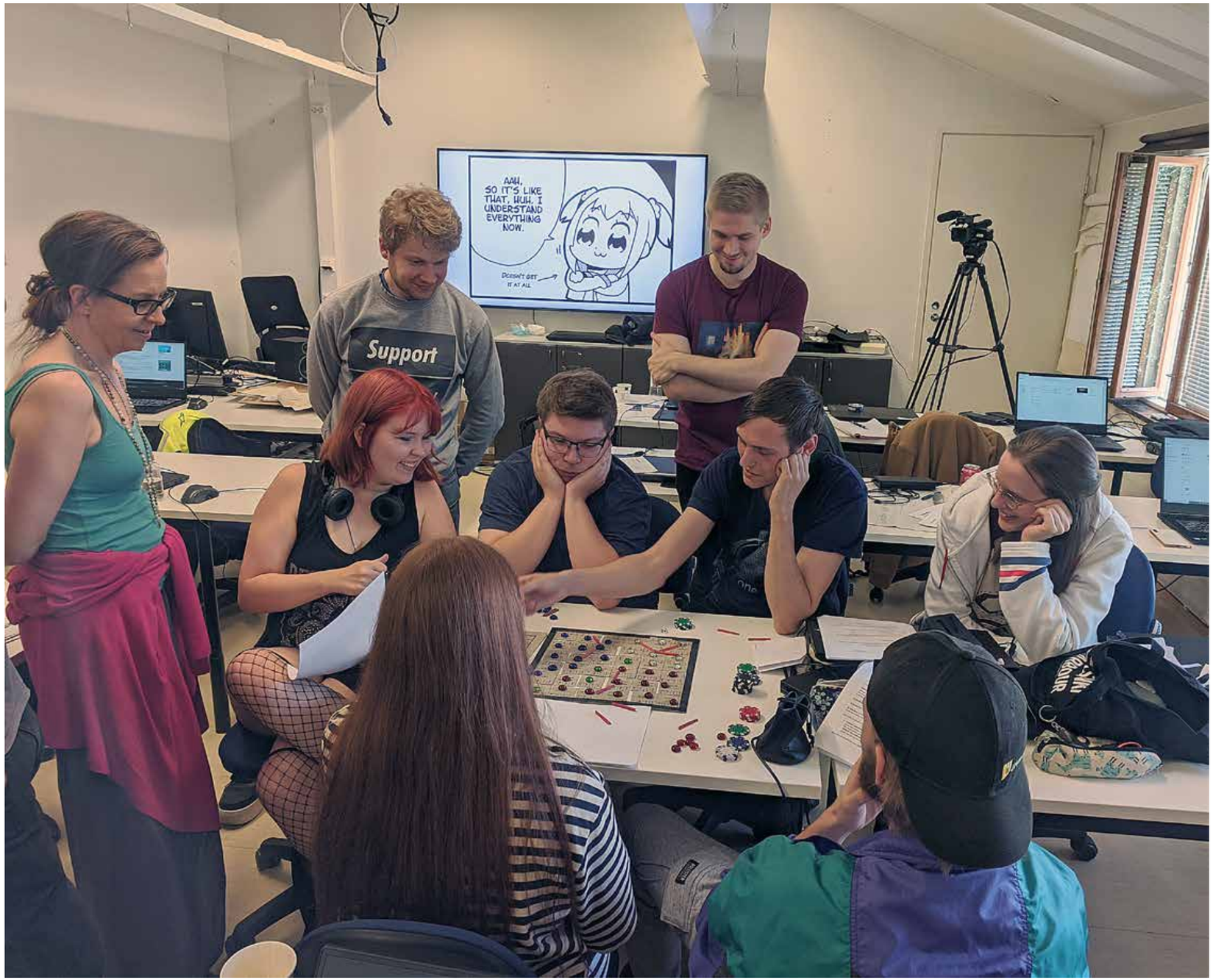

4. VUODEN 2020 KOULUTUS- JA KURSSITOIMINTA

Laajasalon opistossa koulutukset, joista käytetään myös nimitystä opintolinjat, antavat valmiuksia jatko-opintoihin ja osaamista työelämään.

Meillä tutustutaan mediaan, taiteisiin, kasvatukseen, kansainvälisyyteen ja elämänhallintaan. Toteutimme yhteisiä projekteja opintolinjojen välillä. Järjestimme konsertteja, taidenäyttelyitä, teatteriesityksiä ja yhteisiä juhlia. Opistolla on oma teatteritalo, useita radio- ja tv-studioita sekä omat 24/7 live-kanavat.

Valintakokeita pidettiin vuoden aikana joustavasti kuukausittain sekä touko- ja kesäkuun alussa ja täydennyshakuna elokuun alussa. Näyttelijäntyön linjojen valintakoe oli kesäkuussa. Urheilutoimittajakoulutuksen valintakoe vuodelle 2021 pidettiin useamman kerran vuoden aikana sekä joulukuussa. Yliopistokoulutuksiin opiskelijavalinnat tapahtuivat ilmoittautumalla. Koulutusten alkaminen edellyttää linjoittain riittävää osallistujamäärää. Opinnot ovat päätoimista opiskelua, joihin voi hakea opintotukea. Opiston koulutustoiminnan pääosan muodostaa pitkäkestoinen vapaan sivistystyön koulutus, joka on ryhmitelty seuraavin otsikoin: mediakoulutus, taiteen koulutus, yhteiskunnallinen koulutus, suomen kieltä ja kulttuuria ja erityisryhmien koulutus.

Lyhytkurssitoiminnan osalta jatkoimme niiden kehittämistä ja toteuttamista metropolialueen tarpeiden mukaan. Vuoden 2020 aikana näitä koulutuksia ei voitu järjestää koronan ja riskiryhmään kuuluvien osallistujien vuoksi.

Ammatillinen koulutus muodosti merkittävän osan opiston koulutuskokonaisuudessa.

4.1 Vapaan sivistystyön pitkäkestoinen koulutus

Pitkäkestoisella vapaan sivistystyön koulutuksella tarkoitamme yhden lukuvuoden mittaisia koulutuksia. Pitkäkestoisia koulutuksia tarjoamme 1. median, 2. taiteen, 3. yhteiskunnallisen, 4. suomen kieltä ja kulttuuria -kotoutumiskoulutuksen sekä 5. erityisryhmien koulutuksen aloilla.

4.1.1 Mediakoulutus

Mediakoulutuksemme uudistui perusteellisesti syksyllä 2019 ja vuonna 2020 jatkoimme pienin muutoksin hyväksi havaitsemaamme linjaa. Opiston mediakoulutuksen perusopinnoissa kaikki opiskelevat perusteet journalistiikasta, journalistisesta kirjoittamisesta, tv-työstä sekä radion ja äänen tekemisestä. Perusopintojen jälkeen opiskelijat valitsivat syventäviä opintoja omien kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti.

Keväällä 2020 mediakoulutuksessa oli noin 100 opiskelijaa ja elokuussa 2020 alkavaan koulutukseen valittiin 130 uutta opiskelijaa.

Mediakoulutuksen kehittäminen tapahtui ja tapahtuu koko ajan. Pyrimme oppimaan opiskelijoiden, opettajien ja harjoittelupaikoista kuulemiemme palautteiden perusteella ja kehitämme toimintaamme sen mukaisesti. Elokuussa 2020 alkavaan mediakoulutukseen teimme uudistuksen. Muutimme journalistisen kirjoittamisen syventävän jakson nimeksi uutis- ja ajankohtaistoimitus. Tämän jakson sisältö muuttui myös siten, että journalistisen kirjoittamisen lisäksi tässä syventävässä jaksossa tehdään myös journalistisia ja ajankohtaisia videoita. Perusopintoja pidennettiin myös kahdella viikolla vuoden takaisesta.

Mediakoulutuksen perusopinnot sisälsivät seuraavat aiheet: videokuvaaminen ja -editointi, radiojuontaminen, uutistyö, äänikerronta, äänen editointi, valokuvaus ja kuvankäsittely, journalismi, kirjoittaminen, tiedottaminen, esiintymistaito, sosiaalinen media ja puheviestintä. Seuraavassa niistä tarkemmin.

Radiotyön perusopinnot

Syksyn perusopinnoissa kaikki medialinjan opiskelijat saivat perusopetuksen radiotyöhön. Opinnot aloitettiin äänityön perusteilla. Näissä opinnoissa opiskeltiin äänen editointia Audacity-ohjelmalla, zoom-äänityslaitteen käyttöä ja haastattelun tekemistä. Äänityön perusteiden jälkeen keskityttiin radioon eli radiokentän tuntemukseen, eri mediataloihin ja omistussuhteisiin. Formaattituntemusta, juontajapersoonan rakentamista, lähetyksen suunnittelua, laadukkaiden haastattelun ja sisältöjen tekemistä sekä erilaisia rooleja radiotoimituksessa harjoiteltiin myös perusopinnoissa.

Opetuksessa pureuduttiin myös spiikkien käsikirjoittamiseen ja rytmitykseen sekä radion terminologiaan. Opiskelijat koulutettiin käyttämään radiostudioita, Radioman-ulosajojärjestelmää ja nauhoittamaan juontoharjoituksia. Peruskoulutusjakson lopuksi opiskelijat suorittivat kokeet terminologiasta sekä studion käytöstä.

Radion opetussuunnitelmassa painotettiin erityisesti kohderyhmä- ja formaattituntemusta, juontajapersoonan rakentamista, lähetyksen suunnittelua, laadukkaiden haastattelun ja sisältöjen tekemistä sekä erilaisia rooleja radiotoimituksessa. Erityisesti huomiota keskitettiin radion perusedellytyksiin eli selkeään aikatauluun, rakenteeseen ja jatkuvuuteen.

Audiotuotannon perusopinnot

Audiotuotannon perusopinnot lähtivät perusteista eli äänen editoinnista, välineenä Audacity ohjelmisto. Aluksi tutustuttiin äänityslaitteiden käyttöön ja muuhun kalustoon kuten mikseriin. Äänitystä tehtiin Zoomeilla ulkotiloissa sekä sisällä studiossa. Opiskelijat tekivät kaksi omaa äänitarinaansa, joista saivat opettajalta palautteen sekä teko, että loppuvaiheessa. Opinnoissa on podcastin perusteet ja se saikin taas monet opiskelijat suunnittelemaan omia podcasteja.

Perusopinnoissa haastattelutekniikka ja perustoimittajatyö ovat myös keskiössä. Opintoihin kuuluu tiedonhankinnan ja haastateltaviin yhteydenoton harjoittelu. Merkittävä osa perusopintoja on toimitetun audiosisällön perusteet ja käytännöt; käytännössä ohjelman tekotapa, toteutus ja viimeistely.

Journalistinen kirjoittaminen perusopinnot

Journalistisen kirjoittamisen perusteet sisälsivät journalismin etiikkaa, journalismin terminologiaa, journalistin ohjeisiin ja sovittuihin työtapoihin tutustumista. Journalistista työtapa opiskeltiin alusta loppuun ja tiedonhankintamenetelmiin tutustuttiin käytännössä. Juttutyypit käytiin perustasolla läpi ja uutisen kirjoittamista harjoiteltiin. Uutisia harjoiteltiin kirjoittamaan myös tiedotteen pohjalta. Mediassa olleita henkilöjuttuja ja reportaaseja analysoitiin yhdessä. Niiden rakenteeseen tutustuttiin. Mediakritiikkiä ja valeuutista käsiteltiin paljon. Julkisen sanan neuvoston toimintaan tutustuttiin. Haastattelutekniikan perusteet opiskeltiin ja sen pohjalta tehtiin henkilökuvaharjoitus.

Harjoitustehtävinä oli myös ilmiöjuttu ja miljöökuvaus. Uutisia harjoiteltiin kirjoittamaan tiedotteen pohjalta.

Teoriaopetus perustui Tampereen yliopiston informaatioteknologian ja viestinnän laitoksen opettajan, Maarit Jaakkkolan Hyvä journalismi. Käytännön opas kirjoittajalle -oppikirjaan. Sitä käytetään myös valintakoekirjana alan korkeakouluopintoihin.

TV -työn perusopinnot

TV- työn perusopinnot sisälsivät kameroiden käytön opiskelun pienryhmissä samoin editoinnin opiskelun Adoben Premiere -ohjelmalla. Opetus lähti valokuvauksen perusteista, siinä opeteltiin still-kuvat lainalaisuudet, still-kameran käyttö, kuvan valaisu ja kuvakoot valokuvatehtävien avulla. Ensimmänen videotehtävä oli videogallup. Siinä opeteltiin haastattelutekniikkaa sekä videokameraa työvälineenä sekä videoeditoinnin perusteet. Tärkeänä osana opintoja oli audiovisuaalisen kerronnan peruselementit.

Seuraavaksi opiskelijat opettelivat uutisinsertin tekoa Tässä korostui sisältötuotanto lähtien siitä, miten haastateltavia pyydetään mukaan ja miten koko prosessi etenee valmiseen videoon asti. Ammattiesittelytehtävän tarkoituksena on oppia kuvilla kertominen ja dramaturgian kaaren harjoittelu. Tavoitteena oli tuottaa raakamateriaalista dokumentaarinen tarina. Esiintymistä opiskellaan jo TV-tuotannon perusteissa. Tavoitteena oli myös, että jokainen opiskelija osaa itse tuottaa videon, toimia kuvaajana, toimittajana ja editoijana.

Keväällä 2020 mediaopiskelijat opiskelivat syventäviä opintoja. Syventävien opintojen kahdeksan viikon jaksoja oli keväällä kolme. Syventäviä opintoja olivat tv-työ, radiotyö, audiotuotanto sekä journalistinen kirjoittaminen. Työelämässä tapahtuva harjoittelu oli yksi syventävistä opintojaksoista. Seuraavassa tarkemmin syventävistä opinnoista.

Radiotyön syventävät opinnot

Radion syventävät opinnot on rakennettu Kaupunkiradion ympärille. Kahdeksan viikon opintokokonaisuuden aikana ryhmät työskentelivät Kaupunkiradiossa kuin missä tahansa radiotalossa, noudattaen määrättyjä työvuoroja ja roolituksia. Kaupunkiradio tuotti alusta asti suoraa sisältöä joka arkipäivä kello 8:00-18:00 jolloin lähetysvirta on ollut formaattiin sidottua. Kaupunkiradion uutiset toimitettiin päivittäin tasatunnein kello 9:00-17:00. Iltaisin Kaupunkiradiossa kuultiin hienoja erikoisohjelmia laajalla skaalalla musiikista hyvinvointiin.

Kaupunkiradion sisälle on rakennettu kolme eri formaattia eli nuorille aikuisille suunnattu hittikanava Kaupunkiradion Beat, aikuisille suunnattu pop-klassikoihin keskittyvä Kaupunkiradion Intro sekä rockorientoitunut Kaupunkiradio Riffi. Nämä antavat opiskelijalle mahdollisimman laajan kokemuksen ja ymmärryksen kotimaisesta radiokentästä. Radiota pyöritettiin kaupallisen radion tyyliin, poikkeuksena formaattien viikoittainen vaihtelu. Sisällössä painotettiin formaatin tuntemusta sekä kohderyhmäajattelua, joka pitää sisällään sekä kohderyhmän ikä että sukupuolijakauman.

Radion lisäksi myös muuhun sisällöntuotantoon kiinnitettiin laajaa huomiota - Kaupunkiradion sosiaaliseen mediaan panostettiin sekä tuotettiin sisältöä osoitteeseen kaupunkiradio.fi. Radiokoulutuksen ja Kaupunkiradion uudistus huomattiin myös mediataloissa. Opiskelijat ovat saaneet aiempaa parempaa palautetta harjoittelujaksoistaan mediataloissa.

Radion syventävät jaksot olivat suosittuja opintokokonaisuuksia, jonne oli tulijoita enemmän kuin ryhmiin mahtui ja opintokokonaisuuteen oltiin tyytyväisiä. Opiskelijoiden palautteissa esiin nousivat muun muassa tyytyväisyys selkeisiin ja hyviin aikatauluihin, asiantunteviin opettajiin sekä hyvään ja kannustavaan ilmapiiriin.

Isoin ja ilahduttavin muutos Kaupunkiradion ja myös opetuksen kannalta oli, kun saimme marraskuussa uusimman version Radioman -ulosajojärjestelmästä. Tämä järjestelmä on kokonaan tietokantoineen pilvessä. Se mahdollistaa radion tekemisen jopa muualta kuin vain opiston radiostudiosta ja se on etäopetusta varten hieno asia. Toinen erittäin tärkeä asia on sen toimintavarmuus verrattuna edelliseen järjestelmäämme. Samaan aikaan kun me teimme uudistusta, myös YLE teki vastaavaa. On hienoa, että voimme olla samalla tasolla maamme parhaimpien toimijoiden kanssa.

Covid -19 pandemia vaikutti vahvasti vuoden 2020 työharjoittelupaikkoihin radioissa. Osa opiskelijoista ehti alkuvuodesta 2020 lähteä harjoitteluun ja saivat hyvän harjoittelun tehtyä. Vaikka keväällä koko maailma pysähtyi, radiot onneksi toimivat ja yllättävän moni opiskelija teki harjoittelua radioissa, osin tietenkin etänä. Haastavasta harjoittelutilanteesta johtuen, opiskelijat saivat jatkaa harjoitteluja kesän ja syksyn ajan. Heille tehtiin opintojen henkilökohtaistaminen, jolloin opintoja on mahdollista jatkaa. Viimeinenkin radiossa harjoittelussa ollut vuoden 2019-2020 opiskelija sai todistuksensa vuoden 2020 viimeisenä päivänä.

Audiotuotannon syventävät opinnot

Audiotuotannon syventäviin opintoihin kuuluivat kuunnelman teko, radiodokumentin teko, podcast ja audiodokumentin teko. Audiodokumenttia, kuunnelmaa ja podcastia tehtiin ideasta valmiiseen työhön opettajien johdolla ja avustuksella. Opeteltavia asioita olivat käsikirjoitus, pitchaus, tuotantoraportin teko sekä litterointi kaikkiin yllä oleviin projekteihin. Myös opiskeltiin konseptin hionta, kuvat, teoksen nimi ja kaiken tämän merkitys kokonaisuuden kannalta.

Pro tools -ohjelman käyttö opiskeltiin syventävissä opinnoissa.

Haastattelumenetelmiä opiskeltiin mm. se miten haastatellaan, ketä haas-

tatellaan ja miten esim. haastattelu eroaa keskustelusta. Äänenkäytön perusteet oli myös oppiaineena.

Muita opiskeltavia asioita ovat olleet spiikkaus, dubbaus ja koko puhetyön ammattikenttä. Dubbaus oli yksi koko kevään suosituimmista oppiaineista. Käsikirjoituksen teko ja dramaturgia fiktiossa ja dokumentissa ovat olleet isossa osassa opintoja. Myös on läpikäyty creative sound design video- ja äänituotannossa. Osa opiskelijoista osallistui Shortdoxiin eli yhteispohjoismaiseen lyhyiden radiodokumenttien kilpailuun.

Syksyllä 2020 audiotuotannon syventävät opinnot osoittautuivat kaikista suosituimmaksi syventäväksi jaksoksi mediakoulutuksessa. Ryhmiin oli niin paljon hakijoita, että jouduimme tasaamaan ryhmiä seuraavalle kevätkaudelle. On ollut hienoa huomata että olemme onnistuneet luomaan audiotuotannosta niin hyvän tuotteen, että sille on paljon kysyntää. Toki merkityksensä on sillä, että podcastit ovat nykyään suosittuja, mutta otamme myös kunniaa pitkäjänteiselle työllemme audiotuotannon parissa.

TV-työn syventävät opinnot

TV-tuotannon syventävissä opinnoissa opiskeltiin monikameratuotantoa. Kevään iso projekti oli ohjelmasarja, STADI ON. Siinä tehtiin Helsingin eri kaupunginosissa kaupunginosasarjaa. Ohjelmaa suunniteltiin etäyhteyksin Zoomissa ja kuvauspaikoille päästiin toukokuussa. Ohjelmaa tehtiin ulkotiloissa. Tuotanto oli haasteellinen johtuen Covid-19 rajoituksista ja siitä, että monet ravintolat ym. paikat olivat kiinni. Opiskelijat opettajineen tekivät ison työn, jotta saivat hienon projektin tehtyä. Tässä tuli harjoiteltua live-ulkotuotanto lähetyksen tekemistä muualtakin kuin studiosta.

Opiskelijat olivat varanneet itse paikat, haastateltavat ja järjestäneet olosuhteet sellaisiksi, että tuotanto voitiin toteuttaa. Opiskelijat oppivat esiintymisen lisäksi tapahtumatuottamista. He harjoittelivat monikameraohjaamista, äänitarkkailua, kuvamiksausta, valaistusta ja muita tuotantoon liittyviä rooleja.

Syksyllä 2020 osa opiskelijoista oli jo perusopintojen aikana toteuttamassa syventäviin opintoihin kuuluvaa HJK -cupia Bolt-areenalla. Tämä oli suuri oppimisen paikka opiskelijoille, sillä he eivät olleet ehtineet vielä harjoittelemaan monikameratuotantoa käytännössä. Striimi stadionilta toteutettiin IS-TV:lle ja lähetystä tuli kolmen päivän aikana aamusta iltaan.

Osa opiskelijoista oli urheilutoimittajaopiskelijoiden mukana Rukan pohjoismaisten hiihtolajien maailman cupissa marraskuussa 2020. Siellä he kuvasivat ja editoivat videoita tapahtuman järjestäjien käyttöön.

Uutis- ja ajankohtaistoimituksen syventävät opinnot

Kevätlukukauden 2020 syventävien opintojen jaksojen nimi oli journalistinen kirjoittaminen ja syyslukukaudeksi 2021 nimeksi muuttui uutis- ja ajankohtaistoimitus. Myös sisältö muuttui siten, että journalistisen kirjoittamisen lisäksi mukaan tuli ajankohtaisten ja uutismaisten videoiden teko.

Keväällä 2020 kahdeksan viikon syventävissä opinnoissa käsiteltiin seuraavia aiheita: journalismin tehtävät, journalismia ohjaavat arvot, lukijan mediasuhteet ja erilaiset lukijat, toimittajan työnkuva ja ammattitaito, työprosessin vaiheet, juttusuunnitelman laatiminen, ideointi, ideoiden

lähteet, kerronta, sitaatit ja argumentointi, oikaisu ja vastine, haastattelu tiedonhankintamenetelmänä, kuinka laadin hyvän kysymyksen, lähdekriittisyys ja valemediat, sosiaalinen media ja yleisösuhde, juttutyypit: uutinen, reportaasi, kolumni, henkilökuva, uutistausta ja ilmiöjuttu, Julkisen sanan neuvosto, journalismin itsesääntely ja hyvä journalistinen tapa. Lisäksi opiskeltiin hyvää lehtikieltä, yleiskielen normeja ja lauseoppia.

Journalistisen kirjoittamisen syventävät opinnot muodostuivat teoriaopintojen ja käytännön toimitustyön saumattomasta yhteispelistä. Joka aamu kokoonnuttiin toimituskokoukseen ja käytiin läpi ajankohtaiset juttuaiheet. Opiskelijat ideoivat omia aiheita ja opettajat auttoivat tarvittaessa. Kokouksen jälkeen opiskeltiin päivän aihetta.

Teoriaopetuksen jälkeen siirryttiin käytännön työhön. Tavoitteena oli kirjoittaa yksi juttu päivässä. Kun opiskelija sai juttunsa valmiiksi, opettaja luki sen ja antoi palautetta. Kun juttu oli oikoluettu, otsikot ja ingressi viilailtu kuntoon, se julkaistiin Laajasalon opiston verkkolehdessä, osoitteessa Kaupunkikanava.fi.

Syksyn 2020 syventävissä opinnoissa kirjoittamisen opettajien lisäksi mukaan toimituskuntaan liittyi liikkuvan kuvan journalismia opettava opettaja ja osa opiskelijoista teki uutisinserttejä.

Vuosi 2020 oli haastava niin opintojen järjestämisen kuin tapahtumatuotantojen suhteen. Normaalisti toimimme läheisesti työelämän, järjestöjen ja erilaisten instituutioiden kanssa. Covid-19 tuotti haasteita, kun siirryimme maaliskuussa täysin etäopetukseen. Viikossa saimme pystyyn järjestelmät joilla saimme jatkettua opiskelua niin hyvin kuin mahdollista. Aloitimme Adobe Connect -järjestelmällä etäopetuksen, mutta siirryimme jo viikossa Zoomiin. Sen toimintavarmuus on parempi isoja ryhmiä opetettaessa. Kaupunkiradiomme oli kiinni viikon, mutta kun saimme tiedon, että välttämättömän lähiopetuksen saa järjestää, palasimme heti radion pariin. Se toimi täysin moitteetta ja ilman muita keskeytyksiä heinäkuuhun asti. Heinäkuussa radiossa soi musiikki ja juonnetut ohjelmat alkoivat taas elokuun alusta. Covid-19 tilanteen vähän helpotettua aloimme myös toukokuussa tekemään TV-ohjelmia ulkotiloissa STADI ON -ohjelman myötä.

Koko mediakoulutuksen opetus sujui hyvin myös etänä. Valmennuskurssi ammattikorkeakouluihin toimi hyvin ja saimme taas iloita useamman opiskelijan jatko-opiskelupaikasta. Suureksi iloksemme myös mediaopiskelija Ismael Peura pääsi Taide-yliopiston Teatterikorkeakoulun ohjaajakoulutukseen. Annoimme opiskelijoille mahdollisuuden jatkaa opintoja radion ja TV:n parissa kesäkuun. Noin 20 mediaopiskelijaa käytti tämän mahdollisuuden. Osa opiskelijoista jatkoi myös harjoittelupaikoissa läpi kesän ja vielä noin 20 opiskelijaa syksyn 2020 ajan, viimeiset aina vuoden loppuun asti.

Mediakoulutuksen kehitystyö jatkuu. Olemme jo päättäneet että vuoden 2021-2022 mediakoulutuksen perusopinnot jatkuvat joululomaan asti ja syventävät opinnot alkavat tammikuusta 2022 alkaen.

Vuonna 2020 journalistisen kirjottamisen opettamisesta vastasivat Susanna Ahonen ja Antti Kauranne. Uutis- ja ajankohtaistoimitukseen syksyllä 2020 he saivat mukaansa Mikko Toiviaisen. Radiotyön opetuksesta vastasivat Sanni Pärssinen ja Jere Ollinen. Audiotyön opetuksesta vastasi Antti Melkko. TV- työn opetuksesta vastasivat Timo Arpalahti, Börje Hellen ja Teemu Kataja. Mediakoulutuksen vastuuhenkilö on Erika Panttila.

Urheilutoimittaja

Urheilutoimittajakoulutus toteutettiin kalenterivuoden mukaisesti tammikuun lopulta joulukuuhun.

Käytäntöihin painottuvassa koulutuksessa perehdyttiin urheilutoimittajan ja selostajan työhön. Välineinä olivat televisio, kameratyö, videoeditointi kahdella eri editointiohjelmalla, radio, audiotuotanto, kirjoittaminen, valokuvaus, kuvankäsittely kahdella eri ohjelmalla, internet ja sosiaalinen media. Vuoden aikana hankittiin valmiudet, joiden avulla osa opiskelijoista hakeutuu alan jatko-opintoihin tai osa toimii urheilumaailman tiedonvälittäjänä.

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen urheilutoimittajakoulutuksessa, sillä Covid-19 vaikutti erittäin voimakkaasti juuri urheilun maailmaan. Paljon urheilutapahtumia peruttiin ja sitä myöten koulutuksessa piti miettiä uusia tapoja opiskella. Opiskelijat olivat ehtineet olla vain reilun kuukauden opistolla, kun maaliskuussa koitti urheilumaailman täydellinen pysähtyminen. Omat haasteensa toi myös nopea siirtyminen etäopetukseen. Onneksi urheilutoimittajaopiskelijat olivat ehtineet opiskella kirjoittamista, kameratyötä ja kuvaamista opistolla jo helmikuussa. Heillä oli siis perustietoja ja valmiuksia siirtyä etäopetukseen.

Normaaliolosuhteissa vuoden aikana opiskelijat pääsevät tekemään urheilutoimittajan ja tiedottajan työtä aidossa kilpailuympäristössä. Vuonna 2020 tätä oli luonnollisesti vähemmän. Helmikuussa osa opiskelijoista oli hallimaaottelussa toteuttamassa kilpailun striimiä ja tallennusta. Varsinainen Finlandia -hiihto peruttiin, mutta Tenava -Finlandian toteutuksessa Lahdessa oli opiskelijoita toteuttamassa sosiaalisen median tuotantoa.

Pääkaupunkiseudun Urheiluakatemian urheilu- ja valmennustoimintaan liittyvää yhteistyötä teimme sekä keväällä että syksyllä. Toimitimme useita kirjoituksia, kuvia ja videoita URHEA:n verkkolehteen Matkalla huipulle. Osa opiskelijoista teki ansiokkaasti purjehduksen nuorten maajoukkueen viestintää useamman kuukauden. Opiskelijat pääsivät tutustumaan vastavalmistuneeseen Olympia-stadioniin ja striimaamaan sekä selostamaan jalkapallokommentaattori Martti Kuuselan ja rehtorin kanssa siellä remontin jälkeen pelatun ensimmäisen miesten jalkapallo-ottelun FC Kiffen- FC Viikingit.

Kuudetta kertaa striimasimme ja selostimme IS TV:lle HJK-cupin syyskuussa. Tämä kolmen päivän tapahtuma on opiskelijoille hieno mahdollisuus oppia stadiontyöskentelyä. Olemme saaneet hallita Bolt -Areenan tiloja ja kuuluttaa tapahtumat, soittaa musiikin ja striimata ammattimaisissa olosuhteissa. Vuonna 2020 olimme tekemisissä Suomen merkittävimpien urheilulajien sarjapeleissä, jääkiekon Liiga, jalkapallon Veikkaus –liiga ja salibandyn F-liiga mainitaksemme. Auto- ja Liikennegaalan inserttien kuvauksessa opiskelijat pääsivät tutustumaan KymiRingiin ja ajamaan myös autolla ihan uutta rataa.

Toimitimme ja selostimme urheilusisältöjä opiston omalle Kaupunkikanavalle. Syksyllä opiskelijoiden harjoittelu paikkoja olivat: Stadion-säätiö, EräViikingit, Westend Indians, Paralympiakomitea, HJK, Käsipalloliitto, LASB, Moskito Sport, Squashliitto, Go Golf, Esport Honka, Nelonen Media, Icehearts, Kepit Systems ja SJ Esport.

Marraskuussa hiihtourheilun maailmancup-osakilpailussa Ruka Nordicissa Kuusamossa muodostimme mediakeskuksen toimituksen ja toimitimme materiaalia sekä organisaatiolle että opiston omaan mediaan.

Haasteellinen urheiluvuosi 2020 oli vaikea nimenomaan perinteiselle urheilulle, mutta e-urheilun tapahtumat pyörivät lähes entisellään. Useampi opiskelija teki jo vuoden aikana keikkatöitä ja harjoittelun e-urheilun parissa. Heistä kolme työllistyi jo ennen opintojen päätyttyä e-urheilun pariin ja työllistymisnäkymät ovat jatkossakin erittäin hyvät.

Urheilutoimittajakoulutuksen vastuullisena kouluttajana toimi Erika Panttila. Opiston opettajat Timo Arpalahti, Antti Kauranne, Susanna Ahonen ja Teemu Kataja opettivat omia erikoisalojaan. Tuntiopettajia olivat Börje Hellen, Tero Karhu ja Antti-Jussi Sipilä.

4.1.2 Taiteen koulutus

Elokuva kevätlukukausi

Kevääseen sisältyi kolme tuotantojaksoa. Kussakin toteutettiin lyhytelokuvia ideasta valmiiksi elokuvaksi koko tuotantoprosessi läpikäyden.

Kevät alkoi dokumenttielokuvien parissa. Osallistumme dokumenttielokuvakurssin puitteissa Helsingissä järjestettävään dokumenttielokuvafestivaaliin DocPointtiin. Festivaalin näytökset ja seminaarit monipuolisine teemoineen täydensivät kurssiamme tehokkaasti.

Kolmannella tuotantojaksolla teemana oli elokuvamusiikki ja teimme yhteistyötä opiston Laulun linjan kanssa. Näyttelijäopiskelijat osallistuvat elokuvien toteutukseen roolituksen kautta.

Neljäs jakso sisälsi elokuvakerronnan harjoituksia opiskelijan oman valinnan mukaan. Tässä oli mahdollista tehdä pääsykoetehtäviä elokuvan jatko-opintoihin. Opiskelijat menestyivät pääsykokeissa ja sijoittuivat hyvin elokuvan jatko-opintoihin.

Viides ja viimeinen elokuvatuotannon jakso sisälsi lopputyöt. Elokuvat edustavat vapaavalintaista elokuvagenreä. Koska Koronan vuoksi teimme osan opiskelu-ajasta etätyöskentelynä jatkoimme työskentelyä opistolla vielä kesäkuussakin.

syyslukukausi

Elokuvakerronnan opiskelut alkoivat syksyllä kahdella elokuvatuotanto jaksolla. Ensimmäisellä tuotettiin kymmenen lyhytelokuvaa ideoinnista valmiiksi elokuviksi. Teemana oli dialogi ja elokuvatekniikan perusteiden haltuunotto.

Toisella tuotantokierroksella saimme mukaan NÄTÖ 2 opintolinjan näyttelijäntaiteen opiskelijat ja heidän opettajansa Ullariikka Koskelan. Jaksolla valmistui yhdeksän lyhytelokuvaa, joissa tekniikan osalta painotus

oli elokuvavalaisussa.

Koronatilanteen johdosta toteutimme osan kursseista etätyöskentelynä Zoomissa.

Linjan vastaavana opettajana toimi Maiju Leppänen.

Yhteistyöopettajina opistolta toimivat näyttelijäntaiteesta Ullariikka Koskela ja Janne Lonka, tietokoneanimaatiosta Yrjö Peussa, elokuvamusiikista Jussi Liski, kirjoittajista Miina Supinen ja Risto Oikarinen sekä kuvallisesta viestinnästä Vesa Ilmaranta.

Vierailevina opettajina toimivat elokuvavalaisusta Olli Varja, kuva- ja äänieditistä Jari Innanen ja elokuvakäsikirjoituksesta Jarkko Virtanen.

Kirjoittaja

Kirjoittajalinjalla keskityttiin kehittämään luovaa kirjallista ilmaisua ja etsimään, löytämään ja kirkastamaan kunkin opiskelijan oma yksilöllinen ääni. Kaiken oppimisen peruskalliona oli kirjoittaminen, lukeminen ja keskusteleva palaute. Opettajat antoivat opiskelijoille liki päivittäin kirjoitustehtäviä. Opiskelijat lukivat tuottamaansa tekstiä muille linjalaisille, minkä jälkeen teksteistä keskusteltiin ja annettiin opettajan johdolla rakentavaa palautetta. Opettajat ohjasivat ja kannustivat kutakin kirjoittajaopiskelijaa työstämään omaa käsikirjoitusta – runoa, proosaa tai molempia – josta opettajat antoivat yksilöllistä palautetta säännöllisesti läpi vuoden. Lokakuusta 2020 eteenpäin opetus tapahtui etätyöskentelynä Zoom-videoyhteydellä, opetusvideoilla sekä Google Classroom -alustalla.

Kirjoittamisen, lukemisen ja palautekeskustelujen lisäksi kirjoittajalinjalla oli asiantuntijaluentoja ja keskustelua niiden annista. Opiskelijoita kannustettiin paitsi kirjallisuuden äärellä haltioitumiseen ja inspiroitumiseen myös kriittiseen analysointiin ja kyseenalaistamiseen. Proosan ja runon rakenteiden ja kielen eri tyylien, strategioiden ja mahdollisuuksien ymmärtämiseen, kokeilemiseen ja hallitsemiseen liittyvät kirjoitusharjoitukset, lukutehtävät ja luennot palvelivat kirjoitustekniikan – käsityötaidon – kehittämistä.

Erilaisten kirjallisten keinojen tiedostaminen ja hallinta on yksi linjan päätavoitteista, joka toteutui erinomaisesti lukuvuonna. Toinen kirjoittajalinjan keskeinen tavoite on ymmärryksen lisääntyminen sisällöllisissä kysymyksissä riippumatta tekstin lajista ja tyylistä. Tämän tavoitteen toteutumista on mahdotonta mitata eksaktisti vuoden aikajaksolla, sillä luetun ja tuotetun tekstin sisällöllinen ymmärtäminen kulkee käsi kädessä kirjoittajan oman ajattelun ja tunne-elämän reflektoimisen ja kehittymisen kanssa.

Kaunokirjallisuuden sisällöllisten kysymysten pohtiminen ja vastaanottokyky ovat osa jokaisen kirjoittajan henkistä kasvua ja siis samalla elämänmittainen prosessi. Kirjoittajalinjalla sisällöllisiä kysymyksiä lähestyttiin muun muassa pohtimalla luettujen yksittäisten runojen ja proosatekstien teemaa ja sen suhdetta todellisuuteen ja taiteeseen, teoksen suhdetta eettisiin, moraalisiin, yhteiskunnallisiin ja ideologisiin kysymyksiin, kirjoittajan maailmankuvaa ja teoksen tendenssiä ja mahdollista sanomaa. Kirjoittamalla ja lukemalla havaitaan, että rakenne ja tyyli eivät ole erillisiä teoksen sisällöstä, vaan tyylin ja tekniikan muuttuessa myös sisältöön tulee muutoksia.

Opettaja Risto Oikarinen aloitti syyslukukauden 2020 runokurssilla. Kurssin alussa tutustuttiin harjoituksin, esimerkein ja luennoin klassisiin runomuotoihin ja -mittoihin. Alkusyksyllä painopiste oli mitallisuudessa, säkeiden poljennossa, rytmissä ja yleisesti runon kuulokuvassa. Opiskelijat kirjoittivat rakkaussonetteja Shakespearen tapaan ja lauloivat yhdessä kalevalamittaisia runojaan. Opiskelijat tutkivat myös perinteisten mittojen vastaavuuksia nykyajan rap-lyriikkaan. Mitallisen runouden jälkeen Oikarisen johdolla opiskeltiin vapaamittaista modernistista runoutta, jonka osalta keskityttiin erityisesti kielen kuvallisuuteen, kuten vertauskuviin ja metaforiin. Syyslukukauden lopussa siirryttiin lukemaan ja kirjoittamaan proosan ja runon hybridimuotoa, proosarunoa.

Kevätlukukaudella 2021 Oikarisen runo-opetuksessa tutustuttiin beat-runouteen, lavarunouteen, poliittiseen runoon, erilaisiin kokeellisiin runouksiin ja taiteidenvälisyyteen. Oikarinen piti myös yhden viikon kurssin laululyriikasta. Runokurssin päättötyönä kukin opiskelija valmisti vähintään kymmenen runon viimeistellyn runosarjan. Runo-opetuksen jälkeen siirryttiin proosaan. Oikarisen ohjauksessa proosassa keskityttiin erityisesti tekstin rytmiin ja metaforiin, sekä siihen, miten kaunokirjallisuuden keinoilla voi lähestyä ja havainnollistaa filosofisia, uskonnollisia ja maailmankatsomuksellisia kysymyksiä. Proosakurssilla tutustuttiin myös kielen eri rekistereihin, eli kirjoittajan mahdollisuuksiin hyödyntää puhekielisyyttä, runollisuutta, dokumentaarisuutta, ylä- ja alatyyliä jne. omassa kaunokirjallisessa tekstissä. Kursilla perehdyttiin myös kirjoittajan ja tekstin etiikkaan, mistä opiskelijoille avautuivat laajemmat etiikan alaan liittyvät näköalat ja keskustelut.

Erkka Mykkänen opetti syyslukukaudella 2020 kaksi kahden viikon kurssia: Minä kirjoittajana ja Proosan tyylioppia. Minä kirjoittajana -kurssin lähtökohtana oli tyypillisten kirjoittamisen esteiden tarkastelu ja voittaminen. Fokuksena oli vapautua kirjoittajana ja löytää kanava tekstimateriaalin ennakkoluulottomaan tuottamiseen. Kurssilla kaikki kirjoittaminen tapahtui kahden viikon ajan käsin muistikirjoihin kirjoittamalla. Tarkoituksena oli herätellä ja palauttaa kirjoittamiseen iloa, luovuutta ja intiimiyttä. Proosan tyylioppia -kurssilla opiskelijoiden kanssa käytiin läpi seuraavia teemoja videoluennoin, kirjallisuusesimerkein ja tehtävin: kertoja ja näkökulma, dialogi, toimiva asiatyyli, editointi sekä henkilö- ja miljöökuvaus.

Keväällä 2021 Mykkänen opetti neljä viikon mittaista kurssia: Minä kirjoittajana -kurssin jatkokurssi, kolumnin kirjoittaminen (luova asiakirjoittaminen), huumorin kirjoittaminen ja kirjailijan talous. Minä kirjoittajana -jatkokurssilla heräteltiin luovuutta joulutauon ja elokuvakäsikirjoitusprojektin jälkeen. Kolumnikurssilla kirjoitettiin kolumni ideoinnista kahden editointiprosessin jälkeen valmiisiin teksteihin, joita opiskelijat tarjosivat Lumooja ja Nuori Voima -kulttuurilehtiin. Huumorikurssilla kirjoitettiin sketsejä ja muita komediatekstejä. Kirjailijan talous -kurssilla käytiin läpi kirjailijalle tärkeää talousasiaa: Suomen apurahajärjestelmää, vinkkejä apurahojen hakemiseen ja työllistymistä lehtikirjoittamisella.

Miina Supinen opetti syksyllä 2020 opiskelijoille proosan ja rakenne- ja sisältökysymyksiä. Kurseilla käsiteltiin myös kirjallisuushistoriaa ja klassikoita. Syksyn toisella kurssilla tutustuttiin romaanin ja novellin rakenteeseen, arkkityyppeihin, jännitteen luomiseen sekä muihin tarinan keskeisiin rakennuspalikoihin. Syksyn peli-kurssilla harjoiteltiin interaktiivista kirjoittamista yhdessä pelilinjan kanssa. Syyslukukaudella aloiettiin myös lyhytelokuvan kirjoittamiskurssi yhteistyössä elokuvalinjan kanssa.

Miina Supisen kevään kursseilla kirjoitettiin lyhytelokuvia ja muita draamatekstejä, käsiteltiin journalistista kirjoittamista sekä työstettiin novelleja mahdollista julkaisua varten. Lisäksi käsiteltiin omakustanteiden tekoa, tutustuttiin kirjallisiin instituutioihin, lastenkirjallisuuden kirjoittamiseen sekä erilaisiin kirjallisuuden genreihin. Kehitimme myös luovaa, onnellista elämäntapaa.

Olennaisena osana opetusta toimivat myös henkilökohtaiset, kahdenväliset keskustelut, joissa käytiin läpi niin yksittäisiä tekstejä kuin laajempia kirjoittamiseen ja kirjoittajan työhön liittyviä olennaisia seikkoja.

Kirjoittajalinjalla tehtiin yhteistyötä muiden opiston linjojen kanssa. Viikon mittainen yhteistyö pelilinjan kanssa piti sisällään pelikirjoittamista ja interaktiivisten tarinarakenteiden harjoittelua. Sen aikana pelilinjan opettaja Yrjö Peussa opetti pelikirjoittamista kirjoittajaopiskelijoille ja Miina Supinen opasti tarinan rakenteita pelilinjalaisille.

Elokuvayhteistyö sijoittui syyslukukauden loppuun ja kevätlukukauden alkuun ja kesti yhteensä kolme viikkoa. Krjoittajat ottivat osaa lyhytelokuvakäsikirjoitusten ideoinnin ja työstämisen työpajaan Maiju Leppäsen, Miina Supisen sekä Aalto-yliopiston luennoitsijan johdolla. Työpajojen jälkeen alkoi varsinainen kirjoittamistyö. Kirjoittajalinjalaiset ja elokuvalinjalaiset muodostivat ryhmän, joista kukin ryhmä valmisti – kirjoitti, tuotti, ohjasi, kuvasi, editoi – lyhytelokuvan. Kirjoittajien vastuulla oli elokuvan käsikirjoitus. Lisäksi kevätlukukaudella tehtiin yhteistyötä suoma-ryhmien kanssa haastattelun merkeissä. Kirjoittajat muun muassa haastattelivat suomea opiskelevia maahanmuuttajia ja kirjoittivat keräämänsä aineiston pohjalta kaunokirjallisen tekstin, joka luettiin ja lahjoitettiin haastateltaville.

Toukokuussa 2020 jokainen kirjoittajalinjan opiskelija sai henkilökohtaisen palautevastaanoton Gummerus-kustantamon toimituspäällikkö Johanna Paason kanssa. He lähettivät etukäteen tekstiä Paasolle, joka tapasi jokaisen opiskelijan ja antoi palautteen käsikirjoituksesta.

Merkittävänä osana kirjoittajalinjan opetusta oli kirjailijan työhön liittyvien käytännön asioiden läpikäynti. Vastuuopettajat puhuivat opiskelijoille apurahojen hakemisesta niin yleisestä kuin yksityisestä näkökulmastaan. Opiskelijat kirjoittivat omat apurahahakemusten työsuunnitelmat. Keväällä kirjoitettiin myös saatekirjeet kustantamoihin kunkin oman tekeillä olevan teoksen suhteen.

Opiskelijat tekivät useita vierailuita kirjallisen kentän instituutioihin. Opiskelijat vierailivat virtuaalisesti Zoom-tapaamisin neljässä eri kustantamossa: Gummeruksella, Kosmoksella, WSOY:llä ja Otavalla, jossa kustantamojen toimintaa esittelivät kustantamojen johtajat ja kustannustoimittajat. He tutustuivat myös kirjallisuusjärjestö Nuoren Voiman Liiton, Lukukeskuksen, Helsingin kirjailijoiden sekä Suomen Kirjailijaliiton toimintaan.

Laajasalon opiston kirjoittajalinjan opiskelijoiden yhteisenä lopputyö oli kirjallinen antologia, johon kukin opiskelija osallistui omalla tekstillään.

Laajasalon opiston vuoden mittaisen kirjoittajalinjan vastuuopettajina toimivat lukuvuoden aikana Miina Supinen, Risto Oikarinen ja Erkka Mykkänen. Kirjailijavieraina sekä vierailevina opettajina lukukaudella kävivät Sisko Savonlahti, Taina Latvala, Tommi Parkko, Aura Nurmi, Anu Holopainen, Mike Pohjola ja Leena Parkkinen.

Kuvallinen viestintä ja graafinen suunnittelu

Vuoden aikana opetettiin kuvallista viestintää ja ilmaisua, sommittelua, värioppia, havainnointia ja kuvallista ajattelua. Opintojen tavoitteena oli, että opiskelija rakentaa itselleen laajan visuaalisen yleissivistyksen, joka luo perustan kuvallisten alojen opinnoille kuvataiteesta taideteollisuuteen. Opinnot tehtiin harjoitustöinä sekä niihin liittyvinä luentoina ja opinto- ja näyttelykäynteinä. Lukuvuoden aikana toteutettiin erilaisia projekteja, joissa opittua sovellettiin käytäntöön. Keskeinen osa opetuksesta olivat henkilökohtainen ohjaus sekä palautekeskustelut. Opetuksen välineinä käytettiin perinteisiä maalaus- ja piirustusmenetelmiä, analogista (filmimateriaali ja pimiötyöskentely) ja digitaalista valokuvausta, taitto-, kuvankäsittely- ja piirto-ohjelmia.

Lukuvuoden opetus koostui laajoista opintokokonaisuuksista ja intensiivisemmistä opetusjaksoista. Laajoja opintokokonaisuuksia olivat mm. piirustus ja maalaus, kuvailmaisun keinot, valokuvaus, kuvitus ja graafinen suunnittelu. Intensiivisiä opetusjaksoja olivat mm. sarjakuva, puupiirros, animaatio sekä Adoben ohjelmat Photoshop, InDesign ja Illustrator.

Kuluneelle vuodelle oli leimaa antavaa koronaviruksen aiheuttamat toimenpiteet. Maaliskuun puolivälistä toukokuun loppuun lähiopetusta annettiin vain hyvin pienissä ryhmissä ja opetuksen pääosa siirrettiin netissä tapahtuvaksi etäopetukseksi.

Kuvallisen viestinnän ja graafisen suunnittelun linja valmisti vuoden aikana useita näyttelyitä opiston galleriaseinillä. Touko-elokuussa linja järjesti lopputyönään kuvataidenäyttelyn ”Muuttuva maailma” internetin Format-nettialustalla. Linjalla tehtiin kuvallisia sisältöjä yhteistyönä muiden opintolinjojen kanssa elokuvatuotantoihin, konsertteihin ja esityksiin.

Kevään aikana suurimmalla osalla opiskelijoista oli projektina pyrkiminen jatko-opintoihin ennakkotehtävineen ja valintakokeisiin osallistumisineen. Kuluneena keväänä valintakokeet tehtiin pääosin netin välityksellä. Tästä aiheutui monille opiskelijoille runsaasti ylimääräistä vaivaa ja huolta. Äärimmäisissä tapauksissa koko valintakokeen suorittaminen epäonnistui nettiyhteyden ongelmien takia. Yli puolet vuosikurssista sai kuitenkin visuaalisen alan ammattiin valmistavan opiskelupaikan. Opiskelupaikkoja saatiin mm. Aalto-yliopistosta, Metropolia ammattikorkeakoulusta, LAB-ammattikorkeakoulusta ja Pekka Halosen akatemiasta. Osa opiskelijoista toteutti tänä aikana omia taiteellisia projektejaan.

Syyslukukaudella pystyimme jatkamaan työskentelyä lähiopetuksessa. Ryhmäkoot yhdessä opetustilassa pysyivät pääsääntöisesti maksimissaan kymmenen hengen rajoissa. Marraskuussa siirryttiin maskisuosituksesta maskien pakolliseen käyttöön kaikissa linjan opetustilanteissa. Käsihygieniaan kiinnitettiin erityistä huomiota heti koronaepidemian alkamisesta lähtien. Ilmeisesti onnistuimme, sillä koko vuoden aikana yksikään opis-

kelija ei saanut koronatartuntaa.

Opintolinjan vastuullisena opettajana toimi Vesa Ilmaranta. Tuntiopettajina toimivat Tiina Aromaa, Liisa Louhio, Pia Paldanius ja Petri Suni.

Laulun linja

Vuosi 2020 alkoi laulun linjalla Tango-viikoilla, jotka huipentuivat Tammikuun Tangot-tapahtumaan. Laajasalon VPK:lla järjestetty laulukilpailu keräsi salintäyteisen yleisön. Tuomareina toimivat aidot tangokuninkaalliset ja lopputanssit kruunasivat tilaisuuden.

Laulun opettajina toimivat Kristiina Kattelus ja Sini Kaukoranta. Väinö Wallenius veti laulunkirjoittamista ja tuottamista. Opintolinjavastaava Jussi Liski opetti teoriaa, musiikkiteknologiaa ja laulajan/biisintekijän käytännön työelämän taitoja. Huippuammattilaisvieraita kuten Samuli Putro saatiin Laulun linjan tunneille.

Koronan sulkiessa Suomen siirryttiin nopeasti etäopetukseen. Zoom-alustalla pystyttiin toimimaan päivittäisessä opetuksessa painopisteen siirtyessä enemmän laulunkirjoitukseen, tuotantoon ja julkaisutoimintaan. Kevään aikana saatiinkin aikaan julkaisukelpoista musiikkia eri tarkoituksiin.

Perinteinen kevään Pro Cultura-konsertti järjestettiin zoomin avulla virtuaalisesti. Samoin myös kevään loppukonsertti. Koronarajoitusten höltyessä pidettiin kesäkuun alussa kahden viikon yhtyelaulukurssi joka huipentui minikiertueeseen Laajasalon alueella.

Syksyn uudet opiskelijat valittiin ennakkovideoiden ja zoom-haastatteluiden avulla. Elokuussa aloitti opinnot 21 uutta opiskelijaa. Konsertteja ehdittiin tehdä Laajasalon alueella, mm. Laajasalon Kirjastossa, Ylistalolla sekä palvelukoti Sofian pihalla. Myös Suomipop-konsertti järjestettiin Laajasalo-salissa kutsuvierasyleisölle.

Musiikilliset teemaviikot toteutettiin rajoituksista huolimatta täysimittaisina. Näitä olivat pop-, blues-, R&B-, soul- ja jazzviikot. Opintokokonaisuuteen sisältyi tyylinmukaista tulkintaa, tekstianalyysiä ja musiikkihistoriaa. Opittiin myös kirjoittamaan eri tyylisiä kappaleita.

Suomalaisen musiikkiviennin mahdollisuuksista kävi kertomassa mm. Tuulettaren manageri Johanna Sauramäki. Suomen Musiikintekijöiltä vieraili Lumi Ollila ja markkinointiosaamisen päivän veti tiedottaja Riitta Hämäläinen. Sini Kaukoranta käynnisti säännöllisen lauluyhtyetoiminnan, johon Laulun linjalaisten lisäksi voivat osallistua myös alumnit. Syksyn konsertti toteutettiin taltioituna Laajasalo-salista.

Lokakuussa siirryttiin opetuksessa malliin, jossa puolet opiskelijoista oli lähiopetuksessa ja toinen puoli zoomissa etänä. Marraskuun lopussa siirryttiin kokonaan etäopetukseen. Konserttitoiminnassa siirryttiin striimattuihin tapahtumiin. Opiston Itsenäisyyspäiväjuhlassa ja Joulujuhlassa esiintyi Laulun linjan virtuaalikuoro, jossa jokainen laulaja oli oppinut tekemään omat video-osuutensa itse. Tämä uusi ja ekologinenkin toimintamuoto olisi ilman koronaa jäänyt toteuttamatta.

Alumnien laulusolistiyhtye Iistsaid Singers kokoontui maanantaisin opistolla kapellimestari Antti Hyvärisen johtamana ja Annukka Turusen sekä Kati Niemelän koordinoimanana.

Näyttelijäntaide (Nätö) 1 ja 2 kevätlukukausi

Vuosi 2020 jää historiaan monestakin syystä. Päällimmäisinä ajatuksina nousee pandemia, sen vaikutukset ennen, nyt ja tulevaisuudessa. Taideopiskelu, kuten kaikki muutkin yhteiskunnan alueet olivat uuden edessä. Kysymyksiä opetuksesta, sen sisällöstä ja toteutuksesta oli paljon ja niihin pyrittiin reagoimaan nopeasti. Näyttelijäntaiteen linjat toteuttivat vuoden 2020 opiskelut tiivistetysti seuraavalla tavalla.

Näyttelijäntaide 1 aloitti kevään tammikuussa 2020 Eero Järvisen Teatteriklovnerian-kurssilla. Kurssilla tutkittiin näyttelijäntaidetta haastamalla opiskelijaa näyttämölliseen itsetutkiskeluun. Teatteriklovneria on konkreettisia työkalujen antamista näyttelijäntaiteeseen, joissa kontaktin ja läsnäolon merkitys korostuu. Kurssi päättyi demo-esitykseen.

Näyttelijäntaide 2 aloitti tammikuussa tutkimaan Elina Kiviojan ja Petri Tiasen johdolla nykymusiikkiteatteria. Kurssin päätti Culus Sanctus niminen demo.

Näyttelijäntaide 2 jatkoi opintoja lastenteatteri kurssilla, jota veti Ullariikka Koskela. 8.3. sai VPKn Talolla ensi-iltansa kolme kantaesitystä Rion soittoniekat, Miitrein hotellilla ja Laajasalon Daltonit, perinteeksi muodostuneessa Lastenteatteri festivaaleilla. Tämän jälkeen esitykset kiersivät yhteensä 15 päiväkodissa.

Näyttelijäntaide 1 oli aloittanut Järvisen johdolla kevään työryhmälähtöisen produktion työstämisn kun poikkeuslaki astui voimaan 17.3. Opisto tyhjennettiin ja lähiopetus loppui kuin seinään. Tilanne herätti monenlaisia tunteita ja kysymyksiä. Yksi vaikeita tilanteita oli, kun jouduimme perumaan Alumni-teatterin ensi-illan, joka oli samana päivänä, kun opisto suljettiin. Aloitimme etäopiskelun opettelun heti seuraavalla viikolla, erilaisia alustoja käyttäen. Käytimme hyväksemme mm. Facebookkia, Whatappia, sähköpostia, soittamista. Järvinen aloitti hyvin pian Zoom-alustan käytön.

5.4 sai ensi-iltansa Arki niminen teos, joka oli Näyttelijäntaide 1 kevään produktio. Järvisen johdolla oli työstetty lähiopetuksessa aloitettu ja Zoom-alustalla toteutettu live stream esitys, joka oli varmasti aikansa ensimmäisiä ja siinä suhteessa hyvin merkittävä tapaus. Prosessi oli monella tapaa raskas globaalin tilanteen huomioon ottaen, mutta merkittävä teos aikaansa nähden. Kaikki fyysinen kontakti ja läsnäolo oli poistettu. Prosessia käytettiin seuraavaa kirjallisuutta, Harari; Sapiens ihmisen lyhyt historia, Wilde; Dorian Grayn muotokuva, Hurme; Niemi. Suosionsa takia esitys sai lisäesityksiä. Perinteinen Lahden Kansanopiston Teatterilinjan vierailu järjestettiin myös kyseisen esityksen yhteyteen ja opiskelijat tapasivat toisiaan Zoomin välityksellä.

Koko kevät jatkui etäopetuksessa ja Näyttelijäntaiteen kurssit vietiin maaliin luovuutta, soveltavuutta ja venyvyyttä käyttäen. Etänä opiskeltiin ja tehtiin pieniä esityksiä ja demoja. Lukujärjestyksen mukaisesti. Mm. Koskelan vetämä pitkän improvisaation kurssi tehtiin Zoomissa. Kristiina Katteluksen lauludemot Zoomissa. Jarkko Mandelinin etänä pitämät akrobatiatunnit, sekä Elina Kiviojan Zoomissa pitämät kehonhuolto- ja tanssitunnit. Teimme myös yhteistyötä Elokuvalinjan ja Maiju Leppäsen kanssa toteuttamalla useita lyhytelokuvia. Opetuksesta vastasi myös linjan yksi vastuuopettaja Janne Lonka.

Näyttelijäntaiteen neljä päiväiset pääsykokeet toteutettiin kesäkuussa etänä Zoomissa. Pääsykokeiden rakenne oli lähes sama kuin ennenkin, mutta yhtään hakijaa ei ollut paikalla. Valintakokeisiin oli ilmoittautunut noin 150 hakijaa, joista Näyttelijäntaiteen molemmille linjoille valittiin 20 opiskelijaa.

syyslukukausi

Näyttelijäntaiteen linjat aloittivat syksyn opiskelut pandemian aaltojen välissä. Moni asia oli muuttunut. Fyysinen läheisyys poistettu, mutta saimme opiskella lähiopetuksessa.

Pidimme perinteisen leirikoulun Furuvikin kartanon mailla ja telttamajoituksessa. Perusjakso päättyi perinteiseen kahden tunnin juoksuun.

Näyttelijäntaide 1 aloitti Longan johdolla Dialogi-kurssin, jossa käsiteltiin ja tutkittiin moniulotteisesti dialogia Minna Canthin Anna-Liisa sekä Wohllebenin, Puiden salattu elämä teoksien avulla. Kurssi päättyi Dialogidemoon, joka toteutettiin turvaohjeita noudattaen. Ykköset jatkoivat opiskelua rajoitettua lähiopetusta monologien, improvisaation, elokuvanäyttelemisen, sekä nykymusiikkiteatterin parissa. Joista jokaisesta valmistui livenä nähty demo tai elokuva. Elokuvanäyttelemisessä oli vierailevana opettajana Johannes Holopainen.

Nykymusiikkiteatterin jaksolla pandemiasta johtuvia rajoituksia kiristettiin, mutta lähiopetusta saatiin jatkaa pienryhmissä tarkoin turvaohjein ja lopputulemana nähtiin videoteoksia. Perinteiset joulun alla järjestettävät lauludemot pidettiin Zoomissa Medialinjan kanssa tehdyllä yhteistyöllä.

Näyttelijäntaide 2 toteutti syksyn ensimmäisen tekstilähtöisen demon 3/7 Koskelan ohjauksessa. Demossa tutkittiin tyylilajeja Tsehovin, Kolme sisarta tekstin avulla. Myös Nykyklovneria-kurssin demo pidettiin livenä. Longan vetämä Ryhmä- ja itseohjautuva näyttelijä-kurssi pidettiin pienryhmissä ja siitä valmistui 45min. kestävä Sisältä niminen elokuva, joka esitettiin streamattuna 12.12. Myös kakkoset osallistuivat Lauludemoon.

Lisäksi molemmille luokille järjestettiin akrobatiaa, tanssitunteja ja laulutunteja. Lisäksi läpi lukuvuoden Koskelan vetämä Uta Hagen- tekniikka oli oppiaineena. Suunnitellut teatterivierailut ja muut vierailut eivät onnistuneet vallitsevan tilanteen johdosta. Tämän lisäksi jouduimme perumaan ja mukauttamaan jotain opetusta pandemiasta johtuen.

Pelituotanto

Syksyllä v. 2019 aloittanut vuosikurssi jatkoi keväällä 2020 opiskelua projektipainotteisesti. Opiskelijat sovelsivat osaamistaan käytännössä tiimin osana ja kerryttivät arvokasta portfoliota. Kevät alkoi kahdella kahden viikon intensiiviworkshopiilla jossa tehtiin lukuvuoden ensimmäiset keinotodellisuuspelit eli VR-pelit sekä mobiilipelit.

Pelisuunnittelun syventävällä jaksolla opiskelijat kehittivät omia pelikonseptejaan ja harjoittelivat niiden esittämistä ja myymistä. Näistä konsepteista äänestettiin kevään kahden pitkän peliprojektin aiheet, n. 2kk per projekti. Yhtenä projekteista kehitettiin yhteistyössä NordXE-yhtiön kanssa mobiilipeliä demonstroimaan NordXE:n digitaalisten esineiden kauppa-alustaa.

Projektien ohessa opiskelijat saivat perusopetuksen videon kaappaamisesta ja editoinnista esim. pelitrailereita varten, ja kokosivat itselleen web-portfoliot. Ohjelmointiin ja 3D-grafiikkaan erityisesti syventyvät opiskelijat osallistuivat vaativuudeltaan korkeakoulutasoisiin jatkokursseihin ko. aiheista.

Pelilinja vieraili tutustumassa Metropolia-AMK:n XR-muotoilijalinjaan. (Loppukeväällä samaan paikkaan jatko-opintoihin haki neljä pelilinjan opiskelijaa, joista kolme sai opiskelupaikan.

Koronavirusepidemian johdosta linja siirtyi etäopetukseen loppukevään ajaksi. Koska opiskelijoilla oli jo vahva osaaminen ja projektitiimit saatiin perustettua ennen rajoitusten alkua, opiskelu jatkui sujuvasti. Tilanne aiheutti kuitenkin sen, että jouduttiin perumaan loppukeväälle suunnitellut n. 6 vierailua alan suuryrityksiin, jatko-opintopaikkoihin ja pelikulttuurikokemuksiin. Kesän alussa linjaa pidennettiin viikolla, jotta opiskelijat pääsivät vielä lähiopetukseen siksi ajaksi, voitiin järjestää linjan perinteinen demopäivä ja muuta sisältöä.

Syksyllä 2020 linjan uudet opiskelijat harjoittelivat pelituotannon eri osa-alueiden taitoja kuten pelisuunnittelua, ohjelmointia, äänisuunnittelua, kirjoittamista ja peligrafiikan luomista peruskursseilla niin että heille muodostui vähintään yleiskuva tarvittavien taitojen kirjosta. Kaikki syksyn peruskurssit, yksi viikonlopun mittainen pelijami ja syksyn peliprojektien alku ehdittiin tehdä lähiopetuksena. Epidemiatilanteen vuoksi syksyn projektit vietiin loppuun etäopiskeluna, mutta ne valmistuivat normaalisti ennen joulua. Yritysvierailut ja muut ekskursiot eivät olleet syksyllä mahdollisia, kuten eivät myöskään demopäivät.

Vuonna 2020 linjan toiminnasta, ohjelmoinnin ja pelidesignin opetuksesta vastasi Yrjö Peussa. Vierailevina opettajina linjalla toimivat Andrei Rodriguez (peligrafiikka), Veli Laamanen, Jaska Rissanen ja Antti Melkko (äänisuunnittelu), Miina Supinen (kirjoittaminen) ja Panu Mustonen (peliliiketoiminta).

4.1.3 Yhteiskunnallinen koulutus

Valtiotieteet

Valtiotieteiden opintolinja avaa ymmärryksen yhteiskuntaan. Opinnoissa tarkastellaan, kuinka yhteiskunta toimii ja perehdytään kansalaisen mahdollisuuksiin. vaikuttaa. Opintolinjalla opiskeltiin Helsingin avoimen yliopiston politiikan ja organisaatioiden (kevät), viestinnän ja yhteiskunnallisen muutoksen perusopintoja (25 op) sekä ruotsin ja englannin kurssit. Lisäksi opiskeltiin Turun avoimen yliopiston poliittisen historian, sosiaalitieteiden ja valtio-opin perusopintoja (25 op) sekä suomen kielen kirjallisen viestinnän ja puheviestinnän kurssit. Opiskelijat valitsivat itselleen 60 opintopistettä haluamiaan opintoja. Keväällä osa opiskelijoista oli kahden viikon työharjoittelussa.

Keväällä järjestettiin tehokasta ja perusteellista pienryhmävalmennusta eri yliopistojen yhteiskuntatieteellisten opintojen valintakokeisiin. Opiskelijat menestyivät valintakokeissa erinomaisesti, vaikka koronan takia monet yliopistot muuttivat hakuvaatimuksiaan hakuajan päätyttyä. Opin-

not jatkuivat osalla opiskelijoista poikkeuksellisesti kesäkuun loppuun asti muuttuneiden valintakoeaikataulujen takia. Lisäksi moni sai paikan yliopistosta erillisvalinnassa Laajasalon opistossa avoimen väylän kautta suorittamiensa avoimen yliopiston opintojen perusteella. Valtaosa opiskelijoista jatkoi opintojaan Laajasalon opiston jälkeen Helsingin yliopiston Valtiotieteellisessä tiedekunnassa tai Turun yliopiston yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa. Yliopistoon valittuja oli kaikkiaan 40 eli 85 prosenttia hakeneista.

Valtiotieteiden opintolinjalla seurataan jatkuvasti ja aktiivisesti politiikan tapahtumia ja tutustutaan yhteiskunnallisiin liikkeisiin ja instituutioihin. Syksyllä 2020 opintolinjalla oli Zoom-vieraina Helsingin kaupungin päihde- ja psykiatriapalvelujen johtaja Mikko Tamminen, Elokampanjan aktivisti Anton Keskinen, Suomen Singaporen suurlähettiläs Antti Vänskä, Ylen Washingtonin kirjeenvaihtaja Mika Hentunen, Setan puheenjohtaja Sakris Kupila ja alumnit pääministerin erityisavustaja Tuulia Pitkänen ja Kauppalehden Tukholman kirjeenvaihtaja Ossi Kurki-Suonio.

Syksyllä opintolinjalla aloitti 49 opiskelijaa. Suuresta ryhmäkoosta huolimatta opinnot sujuivat hyvin, koska opiskelijat opiskelivat pienryhmissä sen mukaan, mitä avoimen opintoja halusivat suorittaa.

Linjanjohtajana toimi YTM, FM Marjukka Vainio-Rossi. Kevään valmennustiimissä olivat HuK Aura Castrén, Master of Social Sciences Otto Juote, valt. yo Emilia Muuri ja kauppat. yo Maiju Rossi. Kielikursseja opettivat FM Susanna Ahonen, FM Asta Kantola, FM Päivi Mattsoff ja FM Tiina Lehtoranta. Tuntiopettajina toimivat VTM Jaakko Joki, valt. yo. Emilia Muuri, VTM, tohtorikoulutettava Jenni Mölkänen, Master of Social Sciences Otto Juote ja VTM Kalle Vilander. Lisäksi Poliittisen historian professori Vesa Vares Turun yliopistosta kävi luennoimassa poliittisen historian ja valtio-opin ryhmille.

4.1.4 Suomen kieltä ja kulttuuria -kotoutumiskoulutus maahanmuuttajille

Maahanmuuttajakoulutukset

Maahanmuuttajille järjestettiin omaehtoista kieli- ja kulttuurikoulutusta sekä lukutaitokoulutusta. Sekä eväällä että syksyllä 2020 suomen kielen ryhmiä oli kolme: Toiminnallinen suomen kielen jatkokurssi (tasolta A1.3 tasolle A2.2), Työelämän suomea (tasolta A2.2 tasolle B1.1) sekä Toiminnallisen lukutaitokoulutuksen ryhmä. Lukutaitokoulutusten suunnittelussa ja opiskelijarekrytoinnissa jatkoimme tiivistä yhteistyötä Stadin osaamiskeskuksen kanssa.

Maahanmuuttajatyössä opistolla on myös diakoninen näkökulma. Maahanmuuttajakoulutusten opiskelijoiden uskomme hyötyvän opiston yhteisöllisestä ilmapiiristä ja koulutuksen kommunikatiivisuutta painottavasta luonteesta. Valitsemme opiskelijoita, jotka eivät ole esim. vähäisen koulutustaustansa vuoksi pärjänneet kielioppipainotteisissa suomen koulutuksissa. Opiskelijoiden joukossa on usein turvapaikanhakijoina Suomeen tulleita tai muuten haastavassa elämäntilanteessa olevia maahanmuuttajia. Opisto tarjoaa heille turvallisen ympäristön,

jossa voi tuntea kuuluvansa yhteisöön ja tulevansa hyväksytyksi sellaisena kuin on. Toiminnalliset menetelmät tukevat opiskelijan positiivista minäkuvaa ja auttavat kiintymään ja kiinnittymään uuteen kotimaahan sekä löytämään mielekästä tekemistä täällä myös vapaa-ajalla. Oppimista tukevia ohjaus- ja tukipalveluita on kehitetty edelleen. Maahanmuuttajakoulutuksista vastasivat Anni Olander, Kaisa Häkkinen ja Heikki Kononen. Lisäksi opetusavustajina toimivat Jonas Kanto ja Miro von Konow. Linjoilla oli harjoittelijoina kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto-opiskelijoita ja yliopisto-opiskelijoita.

Vuonna 2020 maahanmuuttajakoulutukset olivat intensiivisiä lukukauden mittaisia kursseja, joilla painotettiin kommunikatiivisia valmiuksia. Koulutuksen aikana opiskelijat tutustuivat suomalaiseen yhteiskuntaan, kulttuuriin ja työelämään. Alkuvuodesta 2020 tehtiin vierailuja Ateneumiin, Taidekoti Kirpilään, Metropolian ammattikorkeakouluun, Merihaan pallohalliin, eduskuntataloon ja Mellunkylän pelastusasemalle. Oppimisympäristöinä hyödynsimme opiston rantaa, VPK:n taloa ja Laajasalon kaunista luontoa. Uimme meressä, vietimme yhteisiä nuotiohetkiä, pelasimme mölkkyä, sup-lautailimme, saunoimme ja tutustuimme sauvakävelyyn. Syyskuussa teimme kolmen suomen kielen ryhmän yhteisen sieniretken Herttoniemen urheilupuistoon. Työelämän suomea ja Toiminnallinen lukutaito -ryhmät tekivät yhteistyötä opiston Kasvatusalan ammattitutkinnon (Kaito) koulutuksen kanssa. Suomen kielen lukemisen ja kirjoittamisen perustaitojen ohjaus -opintojaksolla kaito-opiskelijat tutustuivat toiminnallisiin kielenoppimismenetelmiin ja ohjasivat kielenopiskelijoita työpajoissa. Sosiaalista mediaa on hyödynnetty päivittäisessä opetuksessa: Facebookiin on tuotettu materiaalia ja somen viestintäkanavat ovat olleet ahkerassa käytössä. Maahanmuuttajaopiskelijat ovat olleet näkyvä ja aktiivinen osa opistomme arkea.

Pandemiatilanne alkoi näkyä maahanmuuttajakoulutuksissa maaliskuussa 2020, jolloin jouduimme siirtymään etäopetukseen nopealla aikataululla. Otimme käyttöön Zoom-videoneuvottelualustan, Google Driven ja muita sähköisiä oppimiseen liittyviä sovelluksia (Flinga, Padlet, Wordwall, Lyricstraining, Quizlet, Kahoot) ja perehdytimme opiskelijat näiden käyttöön. Myös opiskelijoiden arvioinneissa ja rekrytoinnissa siirryimme etätyökäytäntöihin. Syyslukukaudella toteutimme lähi- ja etäopetusta sekä näiden yhdistelmää. Vuonna 2020 tehtyjen palautekyselyjen perusteella maahanmuuttajaopiskelijat olivat erittäin tyytyväisiä opetukseen ja opetusjärjestelyihin.

4.2 Erityisryhmien koulutus

Koronan vuoksi opiston erityisryhmien koulutusta voitiin antaa aiemmista vuosista poiketen vain ajoittain. Opiskelijoiden kuuluminen riskiryhmään minimoi nämä koulutukset. Ainoastaan maanantai-iltojen musiikillinen Tremolo-ryhmä kokoontui mahdollisuuksien mukaan. Tremolo-ryhmäläiset muodostavat ydinosan suunnitelmissa olleiden viikonloppujen ja kesäkurssien osallistujista.

4.3 Ammatillinen koulutus

Suomalaisessa ammatillisessa koulutusjärjestelmässä voi osoittaa näyttötutkinnolla ammattitaitonsa ja saada osaamisestaan virallisen tunnustuksen – tutkintotodistuksen. Laajasalon opistossa järjestetään kahta ammattitutkintoa: Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkintoa ja Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkintoa. Molempien ammattitutkintojen kokonaislaajuus on 150 osp. Kunkin opiskelijan osaamisen hankkiminen ja koulutuksen kesto määritellään opiskelijan aikaisemman koulutuksen ja työkokemuksen perusteella. Jokaisen opiskelijan aiempi osaaminen kartoitetaan ja opinnot henkilökohtaistetaan ja tästä tehdään Wilma-järjestelmän kautta sähköinen HOKS-asiakirja, joka joiltain osin siirtyy valtakunnalliseen Koski-tietovarantoon.

Näyttötutkintojärjestelmä tukee elinikäistä oppimista ja tarjoaa työelämälle mahdollisuuden kouluttaa henkilöstöään esim. ostamalla yksittäisiä tutkinnon osia Laajasalon opistosta.

Olemme kiinnittäneet erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten henkilöiden saamiseksi ammattitutkintojen opiskelijoiksi. Tarkoituksena on ollut löytää sellaisia tukitoimia, jotka mahdollistavat maahanmuuttajien mahdollisimman nopean yhteiskuntaamme sopeutumisen ja kotoutumisen. Vahvuutemme koulutuksen järjestäjänä on ollut henkilökohtainen opiskelijoiden tukeminen ja auttaminen opinnoissa eteenpäin.

Ammatillisissa koulutuksissa noudatetaan jatkuvan haun periaatetta. Tästä johtuen opiskelijoita aloittaa ja valmistuu ympäri vuoden. Hakija voi reformin mukaisesti hakea opiskelijaksi milloin hänelle sopii ja valintakoetilaisuuksia järjestettiin vuoden 2020 aikana viisi kappaletta.

Ammatillisten opettajien tiimin muodostivat 1.1.2020 alkaen Heidi Alamiekkaoja, Heidi From ja Marjukka Jokilahti. Syksyllä 2020 ammatillisista tutkinnoista vastasivat Heidi Alamiekkaoja ja Marjukka Jokilahti.

Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto (384246)
Tutkinto on henkilöille, jotka ovat kiinnostuneita ja soveltuvia työskentelemään opetus-, kasvatus- ja sosiaalialalla erilaisten ihmisten kanssa. Toiminta ulottuu varhaiskasvatuksesta ammatilliseen lisäkoulutukseen asti. Työtehtävät ovat eri-ikäisten ja kulttuuriltaan erilaisten ryhmien ja yksilöiden kasvatuksen, opetuksen ja toimintakyvyn tukemista.

Tutkinto suoritetaan näyttötutkintona eli ammattitaito arvioidaan todellisissa työtilanteissa ja toimintaympäristöissä kuten päiväkodeissa, peruskouluissa, toisen asteen oppilaitoksissa ja iltapäiväkerhoissa. Näin on myös käytännössä tapahtunut. Näyttöjen arviointiin osallistuvat työelämän arvioija ja opettaja Laajasalon opistolta.

Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinnossa on yksi pakollinen tutkinnon osa. Pakollinen tutkinnon osa on nimeltään: Ammatillinen toiminta ja työelämäosaaminen kasvatus- ja ohjausalalla (20 osp). Lisäksi tutkintoon kuuluu osaamisaloja, joista Laajasalon opistossa tarjotaan Koulunkäynnin ja aamu-ja iltapäivätoiminnan ohjauksen osaamisala (110 osp). Sen pakolliset tutkinnon osat ovat: Oppijan ja oppimisen ohjaus (40 osp), Tuen tarpeeseen vastaaminen oppimisen ja ohjauksen ympäristöissä (30 osp) sekä Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaus (40 osp). Valinnaisia tutkinnon osia, joista opiskelija valitsee vähintään 20 osp, ovat: Kulttuurinen moninaisuus kasvatus- ja ohjaustyössä (20 osp), Draamailmaisun käyttö kasvatus- ja ohjaustilanteissa (10 osp) sekä Suomen kielen lukemisen ja kirjoittamisen perustaitojen ohjaus (10 osp). Lisäksi opiskelija voi liittää tutkintoon vapaavalintaisen tutkinnon osan perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinto (384247)
Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinto antaa valmiudet kirkon palvelukseen, merkittävään ja monipuoliseen työhön. Ammattitutkinnon suorittaneet työllistyvät kirkkoon erilaisilla työnimikkeillä: suntio, seurakuntamestari, talonmies-vahtimestari ja vahtimestari-siivooja.

Tutkinto koostuu kahdesta pakollisesta sekä vähintään kolmesta valinnaisesta osasta. Pakollisia tutkinnon osia ovat: Kirkollisten tilaisuuksien ja tilojen hoitaminen (45 osp) sekä Seurakunta- ja asiakaspalvelu (45 osp). Valinnaisia tutkinnon osia, joista opiskelija valitsee vähintään kolme, ovat: Seurakuntatilojen puhtaanapito ja keittiötilojen käyttö (20 osp), Ohjaaminen ja perehdyttäminen (20 osp), Hautauksien hoitaminen (20 osp), Hautausmaiden hoitaminen (30 osp). Lisäksi opiskelija voi liittää tutkintoon vapaavalintaisen tutkinnon osan perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

Tutkinto suoritetaan näyttötutkintona eli ammattitaito arvioidaan todellisissa työtilanteissa ja toimintaympäristöissä kuten seurakunnissa ja hautausmailla. Näyttöjen arviointiin osallistuvat työelämän arvioija ja opettaja Laajasalon opistolta.

5. OPISKELIJAVIIKOT

Opiskelijaviikkojen määrä on vakiintunut koko maan laajuisessa kansanopistovertailussa suurimpien vapaan sivistystyön kansanopistojen joukkoon.

Kalenterivuonna 2020 opiskelijaviikkolaskelmassa koko koulutustoiminnan määrä oli 15 669 opiskelijaviikkoa (vuonna 2019: 13 543 ; 2018: 12464,6 ; 2017: 12.015,6 ; 2016: 11.697,1 ; 2015: 11.665; 2014: 12.201,2;.) Kasvua edelliseen vuoteen oli 2 126 opiskelijaviikkoa.

Laskennallinen opiskelijamäärä oli 412, kun opetusta annetaan vuosittainen 38 viikon ajan. (Vuonna 2019: 356 ; 2018: 332 ; 2017: 311).

Vapaan sivistystyön koulutustoiminnan viralliseen tilastointiin on tehty muutos opiskelijaviikkolaskelmassa. Vuoden 2020 tilastoissa maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kotoutumiskoulutusta, johon on oma rahoitusmuoto, ilmoitetaan omana tilastona. Kokonaisuudessaan aiemman taulukoinnin mukainen opiskelijaviikkojen kokonaismäärä olisi kasvanut vuoden 2019 luvusta. Vapaan sivistystyön koulutuksen uusi vertailuluku oli 11 949,2 opiskelijaviikkoa.

Vapaan sivistystyön koulutustoiminnasta kotoutumiskoulutuksen osuus oli 1948 opiskelijaviikkoa ja sen osuus koko koulutustoiminnasta oli 12,4%. Vuonna 2019: 2648,2 (19,6%) ; 2018 sen osuus oli 2009,3 (16,1%). Lyhytkurssien koulutusta ei koronan vuoksi järjestetty vuoden 2020 aikana. Vuonna 2019 sen osuus oli 54,4 opiskelijaviikkoa (0,4%).

Vapaan sivistystyön opiskelijaviikkomäärä oli kokonaisuudessaan 13 897,2. Opistolla asuvien Internaattiopiskelijoiden opiskelijaviikkomäärä on ollut laskeva. Vuonna 2020 se oli 324,4 (Vuonna 2019: 716; 2018: 772,2 ; 2017: 1222 ; 2016: 1258; 2015:1154,6; 2014: 1106,4).

Vapaan sivistystyön työssäoppimisen opiskelijaviikkoja oli 768,4 (5,4%). (Vuonna 2019: 423,4 (3,3%) ; 2018: 550 (4,4,%) ; 2017: 527 (4,4%). Etäopetuksen opiskelijaviikkoja oli vuonna 2020: 3444,2, mikä oli vapaan sivistystyön opiskelijaviikkomäärästä 22 %.

Ammatillisen koulutuksen osuus koko opiskelijaviikkojen määrästä on laskennallisesti 1504,2 (9,6%) (Vuonna 2019: 1326 (9,8%) ; 2018: 1414,4 ; 2017: 1581 ; 2016: 1775,6). Ammatillisessa koulutuksessa koulutusvoluumi lasketaan opiskelijavuosina. Vertailtavuuden vuoksi opiskelijaviikkolaskelma on ammatillisessa koulutuksessa muunnettu nyt opiskelijaviikoksi.

Vapaan sivistystyön prosentuaalinen osuus koulutuksessa oli 90,4%. (Vuonna 2019: 90,2% ; 2018: 88,7% ; 2017: 86,8% 2016: 84,8 % ;2015: 85,5 %; 2014: 86,1%) ja ammatillisen koulutuksen osuus oli 9,6%. (Vuonna 2019: 9,8% ; 2018: 11,3% ; 2017:13,1% ; 2016: 15,2 % ; 2015: 14,5 %; 2014: 13,9 %).

Opiskelijaviikkotaulukko ajalta 2015 – 2020

Opiskelijaviikot, vapaa sivistystyö, pitkät opintolinjat	v 2015	v 2016	v 2017	v 2018	v 2019	**v 2020**	**%osuus 2020**
	9768,6	9765,4	10351	8994,3	9514,4	**11949,2**	
Osuus koko koulutustuotannosta	83,70 %	83,50 %	86,10 %	72,20 %	70,30 %	77,60 %	**76,30 %**
Crossmediatuotanto	834	785,8	838,4	750,6	286,4	-	
Journalismi, media ja viestintä	510,8	471	573,2	465,2	223,4	-	
Radiotoimittaja	732	820,6	834,2	934,8	450,8	-	
Mediakoulutus (alk. s 2019)					1785	4227,6	27,00 %
Urheilutoimittaja	1047,2	817,6	698,4	650,2	612,6	1035,8	6,60 %
Kuvallinen viestintä ja graafinen suunnittelu	789,2	833	844,4	583,4	616,4	824	5,30 %
Kirjoittaja	318,6	587,2	483,8	451,6	476,8	485,2	3,10 %
Elokuva	520,4	507	408,8	557,8	573,8	576,2	3,70 %
Näyttelijäntaide 1	809,2	829,2	772	752	760	760	4,90 %
Näyttelijäntaide 2	598,6	641	638,4	672,6	667,4	682,2	4,40 %
Laulun linja	407,8	404,6	482,4	392	518	668	4,30 %
Idea-linja	310,2	296	278,4	250,2	117,6	-	
Kotoutumiskoulutus / vos57	2054,8	1814,2	1579,6	512,7	-	-	
Pelituotanto	835,8	912	699,4	583,2	506,4	662	4,20 %
Valtiotiede		46,2	1219,8	1350	1821,8	2028,2	12,90 %
Kasvatustiede (alk.s-2018)				88	-	-	
Kurssitoiminta ovk	202,6	156,1	83,4	46,6	54,4	**0**	
	1,70 %	1,30 %	0,70 %	0,40 %	0,40 %		

Vapaa sivistystyö/vos57	9971,2	9921,5	10434,6	9040,9	9568,8	**11949,2**	
Työssäoppimisen ovk:t			527 (4,4%)	550 -4,40 %	423,4 -3,30 %	768,4 -5,40 %	
Etäopetukset ovk:t						3444,2 -22 %	
Internaattiopiskelijat (asuntola)	1154,6	1258	1222	772,2	716	324,4 -2,30 %	

Kotoutumiskoulutus/vos100				v 2018	v 2019	**v 2020**	
Ovk				2009,3	2648,2	1948	
Osuus koko koulutustuotannosta				16,10 %	19,60 %	12,40 %	
Toiminnallinen suomen kielen jatkokoulutus (SuoMa2)				585	826	751,2	
Työelämän suomea (SuoMa3)				728	875,8	861,4	
Luki - koulutus				659,4	902,4	335,4	
Kesäkurssi				36,9	44	-	
Ylikotoaikaiset, erillinen opintosetelirahoitus, ei vos					182,8 (1,3%)	**268,2** -1,70 %	**1,70 %**
Suoma-kurssit yhteensä						**2216,2**	**14,10 %**
Vapaa sivistystystyö sis. koto					9568,8	**13897,2**	90,40 %
Ammatillinen koulutus opiskelijaviikoiksi muunnettuna	v 2015	v 2016	v 2017	v 2018	v 2019	**v 2020**	
Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto (alk. 1.1.2019)	745	930	766	685,6	603,6 -4,50 %	722,8 -4,70 %	
Seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinto (alk. 1.8.2018)	948,4	845,6	815	728,8	722,4 -5,30 %	781,4 -5,10 %	
Koko ammatillinen						**1504,2**	**9,60 %**
Kaikki yhteensä / ovk	11665	11697,1	12015,6	12 464,60	13 543	**15669,6**	

6. HENKILÖSTÖ

6.1 Säätiön hallitus

Säätiön hallitus piti vuoden aikana yhdeksän kokousta. Hallitus on opiston johtokunta. Järjestäytymiskokouksessa puheenjohtajaksi valittiin Veijo Kekkonen ja varapuheenjohtajaksi Eila Ruuskanen-Himma. Muut hallituksen jäsenet olivat Valma Hiltunen, Petra Piipari, Kari Tarvainen, Klaus Thomasson ja toimensa puolesta rehtori Juha Matti Holopainen.

Tilintarkastusyhteisönä oli KPMG Oy, vastuullisena tilintarkastajana KHT Heidi Vierros.

Hallituksen sihteerinä ja säätiön taloudenhoitajana toimi Juha Matti Holopainen.

6.2 Opiston henkilökunta

Henkilöstön vastuualueita ja yhteistä opetustoiminnan suunnitelmallista kokonaisuutta kehitettiin edelleen. Osaamista, työviihtyvyyttä ja jaksamista varmistettiin koulutus- ja virkistystapahtumilla. Tuntiopettajat täydensivät omalla erikoisosaamisellaan koulutushenkilökunnan työpanosta. Tukipalveluissa ja keittiössä jatkettiin siviilipalvelusmiesten ja kehitysvammaisen työntekijän käytäntöä.

Päätoimiset	**v. 2020**	**v.2019**	**v.2018**	**v.2017**
rehtori	1	1	1	1
koulutushenkilöstö	18	24	24	17
palveluosaston henkilöstö	9	9	9	9
Yhteensä	28	34	34	27
Sivutoimiset sivutoiminen muu hlöstö	5	6	5	6
koulutushenkilöstö	103	114	110	116
Yhteensä	108	120	115	122
Henkilöstö yhteensä:	136	154	149	149

Henkilötyövuosiksi muutettuna henkilöstön kokonaismäärä oli 39 henkilöä, edellisenä vuonna 38.

Hallinto- ja tukipalveluhenkilöstö vuonna 2020: apulaisrehtori Riitta Helander, talouspäällikkö Armi Halonen (30.4. asti), Ere Mero (1.2. lukien), toimistosihteeri Pekka Lehto, emäntä Marita Savioja-Kumpulainen, keittäjät Teija Soikkeli ja Eeva-Liisa Tiensuu (1.8 alk 58%) sekä talokoordinaattorit Jani Tuuli (osa-aik.), Aapo Vuorio (osa-aik.), Seppo Saarelainen (osa-aik.) ja Jukka Salo (17.8.2020 asti). Mediakoordinaattorina ja opetuskoordinaattorina toimi Teemu Kataja (osa-aik.) ja opistokoordinaattorina Niko Tuuli (31.8.2020 asti)

Opiston rehtorina ja säätiön johtajana on toiminut Juha Matti Holopainen vuodesta 2007 alkaen.

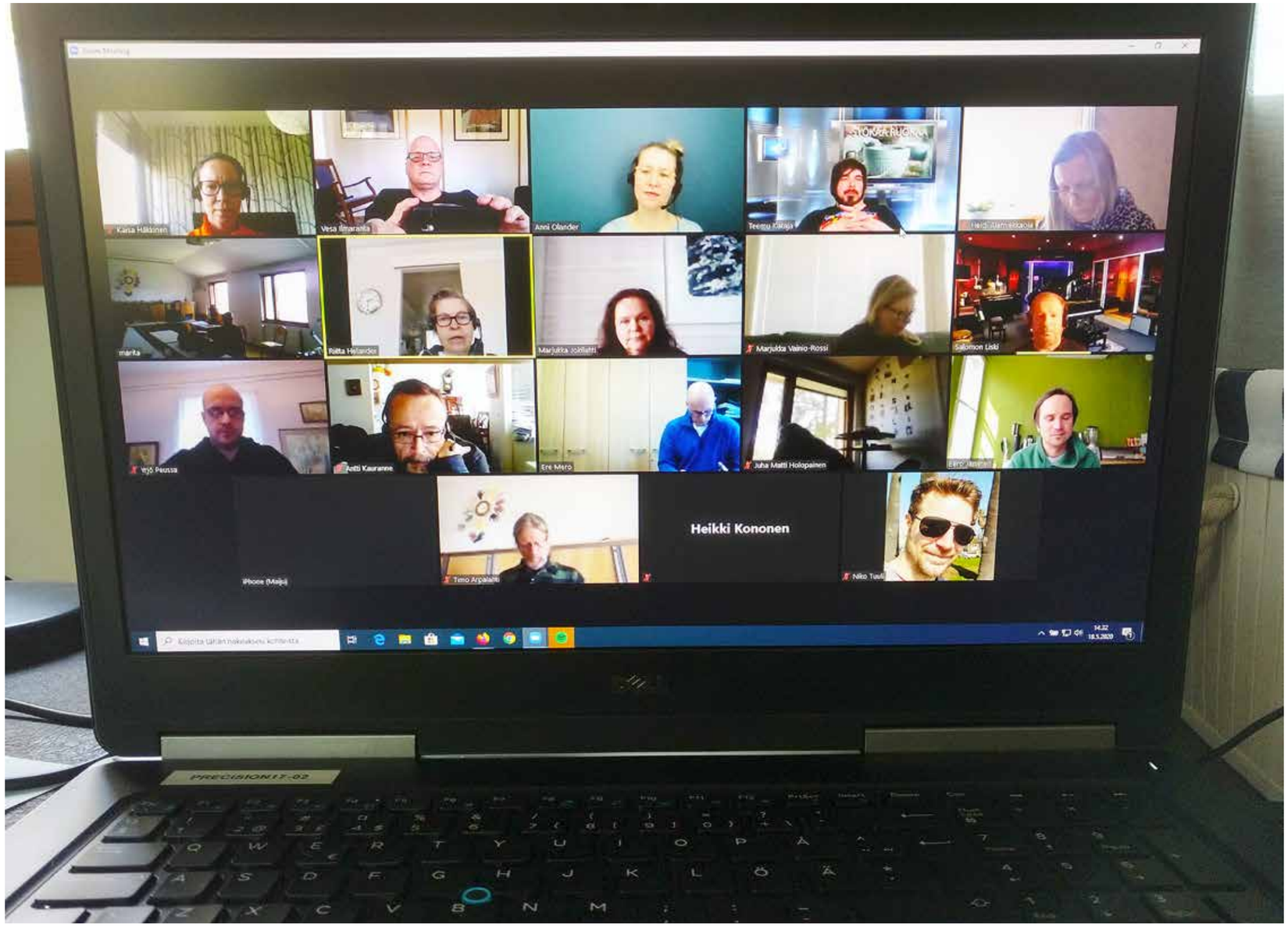

7. TALOUS

Toiminnan tuotot olivat 3.103.590,47. Kuluja kertyi poistot 30.160,59 mukaan lukien 3.147.339,46, joten tuloslaskelma vuodelta 2020 osoittaa poistot 30.160,59 mukaan lukien alijäämää 43.749,38 (ennen poistoja alijäämää 13.588,79).

Omaa pääomaa oli tilikauden lopussa 380.053,07, josta toiminta-pääomaa oli 26.910,07 ja rahastoissa 396.892,38. Tilikauden alijäämä 43.749,38 katetaan rakennusrahastosta.

Vuodelle 2020 myönnetty valtionosuus oli vapaan sivistystyön 57-prosenttisen rahoituksen osalta 870.130,00 ja kotoutumissuunnitelman mukaisen maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen 100 % rahoitus 560.049,00, yhteensä 1.430.179,00. Ammatillisen koulutuksen rahoitus oli vuonna 2020 yhteensä 329.353,00.

Opetushallitus myönsi päätöksellä 18/2916/2019 vuonna 2020 opintoseteliavustusta 28.000,00 ja se käytettiin vapaan sivistystyön koulutusten opiskelumaksujen alentamiseen.

Opetushallituksen päätöksellä 72/2269/2018 myöntämästä 48.000,00 opintoseteliavustuksesta jäi 31.485,00 vuodelle 2020. Se käytettiin avustuksen ehtojen mukaisesti maahanmuuttajien kielitaidon sekä yhteiskunta- ja työelämävalmiuksien vahvistamiseen.

Opetushallituksen päätöksellä 21/2922/2019 myönnetty 80.000,00 valtionavustuksen käyttö maahanmuuttajien kielitaidon ”Kielestä kiinni” -koulutukseen siirtyi vuodelle 2021 koronaepidemian takia.

Opetushallitus myönsi korona-avustusta kahdella päätöksellään 185/1380/2020 ja 174/3335/2020 yhteensä 238.435,00. Avustukset käytettiin poikkeusoloista aiheutuneiden tulomenetyksien ja hybridi-opetukseen siirtymisestä aiheutuneiden lisäkulujen kattamiseen. Näillä toimenpiteillä voitiin toteuttaa turvallisesti lähi- ja etäopetus ja varmistaa välttämättömän lähiopetukseen tarpeen mahdollisuus, jotta koulutustoimintaa kyettiin jatkamaan.

Kehitysvammaisten henkilöiden koulutukseen saatiin avustusta Helsingin kaupungilta 45.000,00. Avustuksen käyttöön vaikutti koronaepidemia ja kohderyhmän opiskelijoiden kuuluminen tartuntamahdollisuuksien osalta virallisen arvion mukaiseen riskiryhmään.

Tilikauden aikana käytettiin vuosikorjauksiin ja kalustohankintoihin yhteensä 412.281,87.

	v.2020	v.2019	v.2018	v. 2017
kokonaistuotot	3.103.590,47	2.845.823,32	3.024.493,32	2.654.033,36
kokonaiskulut	3.147.339,85	2.855.024,77	2.979.216,78	2.665.207,11
yli-/alijäämä	-43.749,38	-9.201,45	45.276,54	-11.173,75

7.1 Suppean lähipiirin kanssa tehdyt taloudelliset toimet

Säätiö ei ole antanut avustuksia eikä osittain tai kokonaan vastikkeettomia taloudellisia etuja. Säätiön hallituksen jäsenille maksetut palkat ja palkkiot ovat yhteensä 81.033,98 €. Säätiön muille lähipiiriläisille on maksettu palkkoja 186,39 €.

8. POIMINTOJA VUODEN VARRELTA

Tammikuu: Suomen kielen kevään koulutukset käynnistyivät 13.1.2020 ja Urheilutoimittajakoulutus 27.1. Opiston toimintaa esiteltiin kutsuttuna vierailuun Sibelius-lukioon 13.1. Työsuojeluvaalissa 15.1.2020 valittiin työsuojeluvaltuutetuksi Erika Panttila ja varavaltuutetuiksi Antti Kauranne ja Heikki Kononen.

Opetushenkilöstön kevään ajan kestävä työnohjaus käynnistyi 20.1. Myötätuuli Valmennus Oy:n Tuuli Paltemaan johdolla teemalla yhteisopettajuus.

Opiston johtoryhmään kuuluivat kevätkauden ajan tiimien vetäjät Heidi Alamiekkaoja, Kaisa Häkkinen, Heikki Kononen ja Erika Panttila. Kesän jälkeen Heidi Alamiekkaojan tilalle tuli taidetiimistä Janne Lonka.

Helmikuu: Ere Mero aloitti talouspäällikkönä 1.2.2020 ja toimi tehtävässä osittain saman aikaisesti Armi Halosen kanssa, joka jäi pois talouspäällikön tehtävästä 30.4.

Koulutuspäivä otsikolla ”Minäpystyvyyden” tukeminen ja ohjauksellisuus opiskelijan kohtaamisessa järjestettiin Suomen Raamattuopistolla 13.2.2020.

Opiston info-tv:ssä alettiin näyttää mm. yhteisen google-kalenterin tapahtumat.

Alatalossa remontoitiin uima-allashuonetta ja luokkia sekä radiostudiota. Uima-allasputkistossa todetun vuodon jälkeen uima-allashuone otettiin opetuskäyttöön. Opiston ravintolasalissa kehitettiin mahdollisuutta yhdistää salin takaosa viereiseen luokkaan, jotta tiloja voidaan käyttää joustavasti.

Apulaisrehtorin vuonna 2019 käynnistämä ja opistolla räätälöity ohjausosaamista vahvistava koulutus jatkui kevätlukukauden loppuun. Toteutus tehtiin Haaga-Helian ja Laurean kanssa otsikolla Toimijuudella tulevaisuuteen (5 op).

Apulaisrehtori toimi kouluttajana Kansanopistoyhdistyksen koordinoimassa hankkeessa ”Kansanopistot aikuisten digitaalisten taitojen ja perustaitojen vahvistajana”.

Maalis- huhtikuu: Laajasalo-seura kutsui opiston esittelemään toimintaa Tarinatupa-vierailulla 3.3. Ylistalolla.

Opetushenkilöstön vuosittainen yhteisen suunnittelun päivät järjestettiin Espoossa Solvallan urheiluopistolla 10-11.3.

Keittiöapulaiseksi palkatun Pauli Jarimon kanssa käynnistetyn opiskelijakahvion toimintaa jatkettiin kevään aikana ja tarkoituksena oli jatkaa kahviotoiminnan kehittämistä koko kevätkauden ajan, kunnes Koronan vuoksi toiminta päättyi maaliskuussa.

Korona-viruksen vuoksi opiston koulutusta mukautettiin: Opetus on järjestetty pääosin etäopetuksena, jossa osa opettajista opettaa opistolla ja suurin osana kotoa käsin. Opettajille on annettu koulutusta ja yhteistä

vertaistukea opetusjärjestelyiden osalta ja yhteisöllisyydestä. Johtoryhmän kanssa on koottu ohjeistus sekä tiedotteet henkilöstölle ja opiskelijoille. Majoitustuottoja jäi saamatta, ja ruokailumaksujen hyvitys toteutettiin keväällä. Zoom- ja Adobe lisenssit etäopetusta varten, 4t€.

Alatalossa on suoritettu ulkoverhoiluun runsaista sateista ja rakennustavasta johtunut välttämätön korjaustoimenpide rannan puoleisen tiiliverhoilun osittaisen irtoilun vuoksi. Av-laitteiden internethuutokaupasta hankittiin elokuva- ja TV-valaisuun sopivaa kalustoa. TV-toimintaa varten hankittiin suorien lähetysten tekemiseen kamerakalusto sekä rakennusteline, jolla kuvaus voidaan toteuttaa korkeammalta tasolta.

Vuoden aikana tehtiin koronapandemiasta johtuvia merkittäviä tilajärjestelyjä ja kalustohankintoja lähi-, etä- ja hybridiopetuksen onnistumiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteutti Opetushallituksen kautta kaksi korona-avustushakua, joilla pandemiasta koituneita tappioita ja hankintoja voitiin kompensoida. Nämä avustukset mahdollistivat opiston koulutustoiminnan pitämisen sellaisella tasolla, että opetussuunnitelmat voitiin toteuttaa täysipainoisena.

Kalustotäydennyksenä hankittiin vuoden alussa mm. 4 kpl iMac 27, ja 3 kpl televisioita. Suomilammi Oy:stä hankittiin mm. teleprompteri ja kauko-ohjain, 2 kpl Sony Professional –käsikameroita sekä 4 kpl konvertereitä. Noretron Broadcast Oy:stä hankittiin 4 reportterimikrofoneja ja 4 kpl Sport selostusheadsettejä.

Helsingin Hyötykaluste Oy:stä hankittiin luokkiin kalusteita: 10 pöytää ja 14 tuolia.

OutsourceIT Oy:n kanssa uusittiin 19 kopiokoneetta entisten tilalle.

Kisakallion Syke Oy:n kanssa tehty koulutuspalvelusopimus Winter Sports Journalism –koulutusohjelmasta siirtyi kahden uuden koulutustapahtuman osalta Korona-virusepidemian vuoksi.

Toukokuu: Mediakoulutus toteutti monikameratuotannon Suomen Urheiluliiton järjestämässä yleisurheilun pohjoismaiden maaottelussa Helsingin Myllypurossa, Liikuntamyllyssä.

Kevätjuhla järjestettiin mediakoulutuksen opiskelijoiden kanssa monipuolisena tv-lähetyksenä.

Kesä- ja heinäkuu: Kesäkuun valintakokeet järjestettiin pääosin etäyhteyksin. Henkilöstön perinteinen virkistyspäivä pidettiin pienimuotoisena. Kevään opintoja oli mahdollista jatkaa kesäkuussa.

Kesä- ja heinäkuun kurssitoiminta jouduttiin peruuttamaan koronan vuoksi.

Elokuu: Perinteeksi muodostunut kansanopistopäiville osallistuminen ei toteutunut, sillä tapahgtuma Joutsenossa 4-5.8. päätettiin siirtää vuodelle 2021 koronan vuoksi.

Koronapandemian vuoksi perustettu Varautumisryhmä on valmistellut ohjeistuksia turvallisen ympäristön varmistamiseksi.

Koronan aiheuttaman tilatarpeen osalta alataloon alettiin kehittää tiloja tehokkaammin opetuskäyttöön soveltuvaksi. Tilojen muutos edellytti myös rakennusluvan hakemista ja ilmanvaihtokoneen ja -järjestelmän

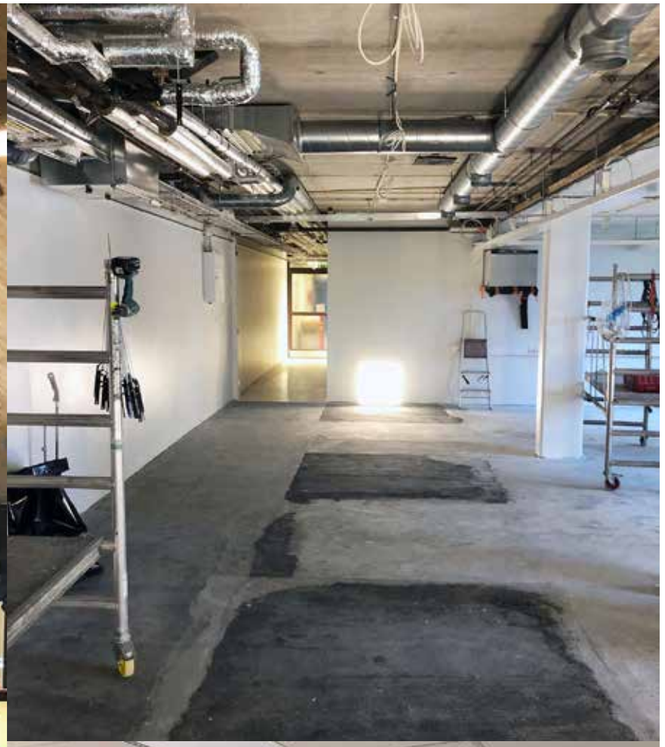

sisällyttämistä rakennukseen. Samalla toteutettiin kaksi inva-wc:tä sekä aiemmin toimintasuunnitelmaan sisältynyt sähkökeskuksen ja ylempien huoneistojen sähköjärjestelmän uusiminen.

Syyskuu: Suomenlinnassa sijaitsevan Taidekoulu Maan Kannatusyhdistys lähestyi merkittävän koulutuksen käynnistämiseksi ja aloitettiin neuvottelut sopimusluonnosvaiheeseen.

Lokakuu: Suomen Kansanopistoyhdistyksen Kansanopistokokous, jonka osana oli myös yhdistyksen vuosikokous, järjestettiin etäyhteyksillä opistomme tiloista Mikkelissä sijaitsevan Suomen Nuoriso-opiston sijaan.

Opiston Internetsivujen uusiminen käynnistettiin. Suunnittelu ja toteutus tehtiin osin opiskelijatyönä ja osittain oman henkilökunnan osaamana.

Koronapandemian vuoksi perustettu Varautumisryhmä valmisteli ohjeistuksia turvallisen ympäristön varmistamiseksi. Suunnittelussa on jakso, jossa opettajat opintolinjakohtaisesti toteuttavat turvallisen opetusjakson akuutin vaiheen ajalle.

Henkilöstön koronatestaus tapahtui työterveyshuollon kautta sekä ostopalveluna Mehiläiseltä henkilöille, jotka tarvitsivat pikatestauksen.

Kiinteistöhuollon ratkaisuna ostettiin palvelut Rakennusliike Kumpulaiselta.

Marraskuu: Osallistuimme media- ja markkinointitöihin Rukan maailman cup tapahtumassa marraskuun lopussa. Studiamessut Messukeskuksessa järjestettiin etätapahtumana tänä vuonna ja opiston toiminta esiteltiin kattavasti suorina media-lähetyksinä

Joulukuu: Mediakoulutuksen radiotoiminnan järjestelmä päivitettiin ja Jutelin Radioman -asennus valmistui joulukuun alussa. Opiston Kaupunkiradion toiminta muutettiin nykyaikaiseksi internetissä toimivaksi erilaisten radioformaattien pilviversiona, joka mahdollistaa radion tekemisen ja opetuksen etänä.

Valtakunnallinen ja alueellinen etäopetusohjeistus astui voimaan, minkä vuoksi keittiön toiminta keskeytettiin 31.1.2021 asti ilman lomautuksia työaikajärjestelyin. Lounaspakettijakelu käynnistettiin Opiskelijakunnnan hallituksen kanssa suunnitellen, jotta etänä opiskelevat opiskelijat saivat ruuan, joka kuuluu vuosimaksuun.

Itsenäisyyspäiväjuhla järjestettiin 4.12. etäyhteyksin. Kunniavieraan, sotaveteraani Jorma Tolvasen osuus toteutettiin haastatellen häntä kotioloissa. Joulujuhlatoimikunta oli suunnitellut juhlan opiston tontilla toteutettavaksi interaktiiviseksi iltatapahtumaksi mutta viimehetkillä Joulujuhlan toteutus jouduttiin muuttamaan 18.12. etäyhteyksin tapahtuvaksi medialähetykseksi kevätjuhlan tavoin.

Opetustoiminnan mahdollistavaa etä- ja lähiopetuksen yhdistävää hybridiopetusta ja etäopetuksen välttämätöntä toteuttamista varten jouduttiin tekemään kalustohankintoja seuraavasti: Outsourceit, etäopetuslaitteistot luokkiin, Mediatrade, etäopetuslaitteistoa esittävän taiteen ja median opetukseen, Intersonicilta Microfonit, Dustinilta etäopetuslaitteiston täydennystä. Opiskelijoille alettiin tehdä ruokarahapalautukset keittiön sulkemismääräyksen vuoksi joulukuulta ja Urheilutoimittajaopiskelijoille annettiin opiskelumaksupalautuksia Koronasta aiheutuneiden urheilutapahtumien vähyyden vuoksi.

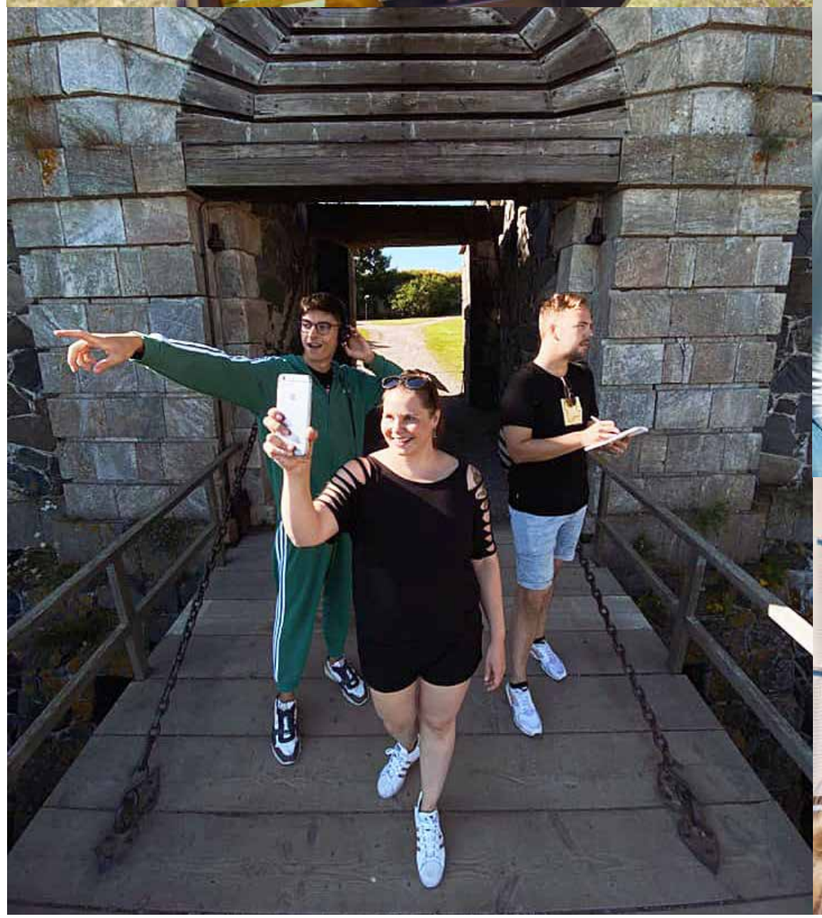

Syyskauden aikana Koronasta johtuvan opettajien työmäärän lisääntymisen vuoksi on nähty tarpeelliseksi työssä jaksamisen kannalta lisätä vakituisille opettajille vapaajakso.

9. TULEVAISUUDEN NÄKYMISTÄ

Opiston strategiatyössä vuosille 2021-23 on nostettu erityisiksi kohteiksi neljä kehityshanketta:

Laajasalon opisto vahvistaa koko opistoa koskevaa opetussuunnitelmatyötä Opistossa päivitetään opetuksen linjaukset sekä kehitetään suunnittelua ja yhteisopettajuutta. Opistossa vahvistetaan laajasalolaista toimintakulttuuria, jossa opetus on yhteistä ja yhteisöllistä.

Opiston koulutustoiminnan pääosan muodostaa pitkäkestoinen vapaan sivistystyön koulutus. Toteutamme tapahtumatuotantoja valtakunnallisissa ja kansainvälisissä tapahtumissa sekä erilaisissa yleisötilaisuuksissa. Opintojen osuudeksi kehitetään myös mahdollisuutta suorittaa viestinnän koulutusten avoimen yliopiston ja ammattikorkeakoulun opintoja. Viestinnän koulutusten jatko-opintoihin jatkamista tuetaan opintosisältöjemme tunnistamisen ja tunnustamisen edistämisessä.

Kehitämme ja avaamme taiteen koulutusten sisältöjä, ja pyrimme toteuttamaan taiteen koulutusten monipuolista yhteistyötä taiteen kampustoimintaa suunnitellen.

Laajasalon opisto laatii tiloistaan tarvesuunnitelman vuoden 2021 aikana. Tarvesuunnitelmaan sisältyy oman tontin kaavoituksen ja tilojen maksimointi. Tarvesuunnitelmassa otetaan huomioon opiskelijamäärän kasvusuunta. Valmistelu sovitetaan opetussuunnitelmatyöhön sekä koulutuksen ylläpitämis- ja järjestämislupiin.

Kiinteistökuluissa huomioidaan kiireellisimmät vuosikorjaustarpeet, joissa tärkeänä osana on opiskelija-asuntojen siisteys ja kunto. Opetustilojen riittävyyttä ja tilojen tehokasta käyttöä seurataan aktiivisesti. Strategiatyön uudistamisen yhteydessä käsitellään opiston kiinteistön tilaa ja käyttöä. Tilojen varausjärjestelmän olemassaoloa korostetaan tilojen riittävyyden takaamiseksi.

Juhlasalin valaistuksen uusiminen led-tekniikkaa käyttäen monipuolistaa erilaisten tilaisuuksien toimivuutta ja tunnelmallisuutta. Rannan ja rinteen avoluentotilan rakentamista on siirretty useamman vuoden ajan ja rakentaminen pyritään aloittamaan sopivana ajankohtana. Muita korjauksia kuten jätehuolto- sekä pyöräkatos ja terassin kivimuurin suojaus tehdään tarvittaessa taloustilanteen mukaan. Av-laitteita, mediakoulutusten opetusvälineitä ja taidelinjojen laitteita hankitaan tarpeiden mukaan lisää. ICT-järjestelmiä sekä turvallisuusjärjestelmiä ajanmukaistetaan edelleen. Tutkimme mahdollisuuksia osallistua koulutusympäristön kehitys- ja yhteistyöhankkeisiin. Tehostamme opetus-/hallintotietojärjestelmä Primus-Kurren ja toiminnanohjausjärjestelmä IMS:n käyttöä. Selvitämme opiston tontin täydentämisrakentamista ja lisätilojen hankintaa.

Varaudumme lähivuosina seuraaviin kiinteistöjen korjaus- ja uusimistarpeisiin:

-2021-22 Juhlasalin valaistuksen uusiminen, jossa huomioidaan esitykset ja elokuvien näyttö

-2021-24 Kaukolämmön lämmönvaihtajan uusiminen, mikäli tarpeellista

-2021-22 Asuntolarakennuksen sähköpääkeskuksen ja nousujohtojen uusiminen

-2021-25 Asuntolarakennuksen kylpyhuoneiden uusiminen, mikäli tarpeellista

Laajasalon opiston toimintaohjeet päivitetään vuoden 2021 aikana.

Toimintaohjeissa määritellään opiston ja sen työntekijöiden vastuulliset ja yhdenmukaiset toimintatavat.

Ohjeistuksen päivittäminenyhdessä Säätiön, opiston ja Kannatusyhdistyksen kanssa yhtenäistää toimintatavat kokonaisuudeksi. Säätiön säännöt on jo uusittu ja Kannatusyhdistyksen sääntöjen uusiminen on käynnistetty vuonna 2020 ja saadaan uudistettua vuoden 2021 aikana. Opiston johtosääntö vuodelta 1995 uudistetaan ja siihen sisällytetään myös talousohjeistus. Opiston yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa päivitetään aktiivisesti ja jatkuvasti.

Henkilöstön resilienssiä tuetaan toimintaympäristömme muutoshaasteissa.

Toimintaympäristön nopeissa muutoksissa ja kehittymisen haasteissa tarvitaan samalla itseohjautuvuutta ja yhdessä ohjautuvuutta, muutosjoustavuutta, toivoa ja turvallisuutta sekä psykososiaalista tukea kollegoilta ja koko työyhteisöltä sekä yhdessä jaettua ymmärrystä ja näkemystä.

Vuoden 2020 aikana opetustoiminta siirtyi poikkeusolojen vuoksi lähiopetuksesta monipuolisesti toteutettavien eri opetustapojen kokonaisuudeksi. Opetusta annettiin opintolinjakohtaisesti monin eri tavoin. Etäopetuksen menetelmät ja laitteisto sekä yhdistelmäopetuksen hallinta edellyttävät henkilökohtaista ja yhteistä perehtymistä, jota tuetaan koulutuksen avulla.

Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehditaan aktiivisesti ja sitä mitataan kyselyllä, joka suunnitellaan omaa henkilökuntaa varten. Työhyvinvoinnin kyselyä on kehitetty työsuojeluvaltuutettujen kanssa ja se viimeistellään vuoden 2021 aikana työterveyshuollon kanssa. Henkilöstöälä on käytettävissä myös henkilökohtainen ja ryhmässä toteutettava työnohjaus. Vuosittaisen tavan mukaisia suunnittelu- ja virkistyspäivien käytäntöjä jatketaan.

Opiston kokonaistulojen tavoite on noin 3 miljoonaa euroa. Toiminnan kustannuksia sopeutetaan edelleen ensisijaisesti koulutusten henkilöstökulujen osalta yhteisen suunnittelun avulla. Koulutus keskittyy edelleen lukuvuoden kestäviin linjoihin.

Opiston toimintaa ollaan kehittämässä suunnitellen uudistuksia taiteen koulutuksen kokonaisuuteen, maahanmuuttajien kieli- ja kotoutumiskoulutuksiin sekä avoimen yliopiston suorituksiin tähtääviin koulutuksiin. Opiston ilta- ja kesätoimintaa on mahdollista kehittää ja lisätä.

Opiskelijoiden vuosimaksut pidettiin vuonna 2020 saman suuruisina kuin vuonna 2019. Tähän vaikutti maassa vallitsevat olosuhteet. Vuoden 2021 osalta maksuihin tehdään maltillinen tarkistus kaikkien koulutusten kohdalla. Tähän vaikuttavat raaka-aineiden ja laitehankintojen hintojen sekä palkkakustannusten nousu. Opiskelijoiden vuosimaksut ovat syksyllä alkavilla linjoilla alle 4000 euroa ja samoin ammatillisen lisäkoulutuksen osalta vuoden 2020 syksyn tasolla.

Opiskelijamaksujen osuuteen haetaan helpotusta opintosetelien ja stipendien avulla.

Opiskelijoille, joiden maksukyky on alentunut, kohdistetaan vapaalle sivistystyölle maassa haettavat opintosetelityyppiset huojennukset opiskelumaksusta. Niitä myönnetään opistolle, ja niitä on haettavissa opiston taloustoimistosta.

Linjakohtaisten opiskelijamäärien tavoite on edelleen keskimäärin 25 opiskelijaa ja koulutusten alkamisen raja on 18 opiskelijaa.

Henkilöstökulujen osuus kaikista kuluista pyritään pitämään n. 60 %:ssa. Opetuksen laadun jatkuva kehittäminen edellyttää panostusta henkilöstön koulutukseen.

Olemme mukana hankehauissa yhteistyöoppilaitosten kanssa ja tutkimme mahdollisuuksia perustaa osuuskuntatoimintaa, joka mahdollistaisi palvelujen tuotteistamisen ja myymisen. Toteutamme opinnollisia media- ja taideprojekteja ja kehitämme niiden yhteydessä tapahtumatuotantoa.

Opisto on olemassa opiskelijoita varten. Opiskelijoiden tyytyväisyyttä seurataan systemaattisesti palautejärjestelmän kautta kaksi kertaa vuodessa. Samalla voimme myös mitata opintojen vaikuttavuutta. Pidämme tärkeänä osaamisen parantamista opiston työn laadussa, henkilöstön kouluttautumisessa, yhdessä toimimisessa ja palautejärjestelmän kehittämisessä. Kehitämme opiskelijoiden osaamisen tunnustamista ja tunnistamista niissä oppilaitoksissa, joihin opiskelijamme jatkavat Laajasalon opistosta.

Pidämme yhteyttä paikallisiin toimijoihin kuten elinkeinoelämään, työhallintoon, järjestöihin ja eri kohderyhmien kanssa toimiviin tahoihin.

Koulutuksen lisäämiselle ja koulutusviennille on monia mahdollisuuksia. Kehitämme koulutusta ja uusia toimintamuotoja hallituksen ja henkilöstön omissa ja yhteisissä tilaisuuksissa. Pystymme reagoimaan mahdolliseen koulutuspoliittiseen muutokseen nopeasti. Olemme avoimia koulutusjärjestelmän kehittämistavoitteille sekä koulutusviennille, jota vuoden 2020 aikana ei ole voitu edistää.

9.1. Korona-viruksen vaikutus toimintaan

Opetuksessa ja ohjauksessa, jota ei ole mahdollista toteuttaa muutoin kuin lähiopetuksena, mutta joka on opintojen etenemisen kannalta välttämätöntä, tulee huolehtia opiskelijoiden sekä opetushenkilöstön turvallisuudesta tila- ja hygieniajärjestelyin.

Sinä aikana, kun opiskelijoiden opetus on tämän suosituksen mukaisesti järjestetty muutoin kuin lähiopetuksena, suositellaan, että opiskelijat asuvat kotonaan, eivät oppilaitosten majoitustiloissa. Mikäli majoitustiloissa asuminen on välttämätöntä esim. siitä syystä, ettei opiskelijalla ole muuta paikkaa, missä asua, oppilaitoksen ylläpitäjän on huolehdittava siitä, että majoitustilojen ympäristö on opiskelijalle turvallinen. Majoitustiloissa on varmistettava riittävä fyysinen etäisyys siellä asuvien opiskelijoiden välillä ja muutoinkin toimittava niin, että vältetään pitkäaikaista lähellä olemista. Lisäksi majoitustiloissa on huolehdittava hygieniasta ja estettävä myös muilla viranomaisten ohjeistamilla tavoilla tartuntojen leviämistä. Toimintatavat liittyvät valtioneuvoston 25.2 2021 hyväksymään periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä tarkoitetun tason kaksi (Taso 2) käyttöönotosta covid-19 epidemian torjunnassa. Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa kaikki THL:n sekä STM:n arvion mukaiset leviämisvaiheen alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet.

Säätiön hallitus on käsitellyt vuoden 2020 sekä vuoden 2021 kokouksissaan Koronaviruksesta mahdollisia aiheutuvia taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia vuodelle 2021. Suomen hallitus ja eduskunta, Opetus- ja kulttuuriministeriö, sekä pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmä ovat tehneet oppilaitoksia koskevia päätöksiä, joita Laajasalon opisto noudattaa. Opistolla on oma Varautumisryhmä. Opiston ruokapalvelut on näiden päätösten vuoksi keskeytetty useaan otteeseen ja siihen varaudutaan edelleen. Opiskelija-asuntolaan on voinut jäädä vain opiskelijoita, joilla ei ole muuta asuntoa saatavilla.

Opiskelupäiviä, jolloin opetus annetaan pääsääntöisesti etäopetuksena, kertyy kevään 2021 aikana runsaasti. Tältä ajalta on varauduttu osittain myös maksujen palautuksiin varsinkin ruokailujen osalta. Opiston toiminnassa varaudutaan jatkamaan opetusta kesäkuussa edellisen vuoden tapaan. Keväällä 2020 siirryttiin kattavasti etäopetukseen mutta välttämättömän lähiopetuksen tarpeen mukaisesti osa koulutuksesta annetaan turvasuositukset huomioiden lähiopetuksena. Maksujen mahdollisessa palautuksessa huomioidaan Laki vapaasta sivistystyöstä, joka mahdollistaa etäopetuksen määrän normaaliajan 20%:sta suuremmaksi.

Kansanopistot ovat kokopäiväistä opetusta antavia sisäoppilaitoksia, jotka järjestävät nuorille ja aikuisille omaehtoisia opintoja, edistävät opiskelijoiden opiskeluvalmiuksia sekä kasvattavat heitä yksilöinä ja yhteiskunnan jäseninä. Tässä laissa säädettyä koulutusta voidaan järjestää lähi- tai etäopetuksena. Oppilaitoksen valtionosuuden perusteena käytettäviä opiskelijaviikkoja laskettaessa etäopetuksen ja työssäoppimisen opiskelijaviikkojen määrästä otetaan huomioon yhteensä enintään 20 prosenttia oppilaitoksen toteutuneiden lähiopetuksen opiskelijaviikkojen määrästä. Vuoden 2019 opiskelijaviikoista laskettuna edellä mainitun opetuksen opiskelijaviikkomäärä maksimissaan voi olla Laajasalon opistossa 2779 opiskelijaviikkoa.

Opiston toimintasuunnitelmassa kerrotaan opetusvälineistöstä ja oppimisympäristöstä lain edellyttämällä tavalla seuraavaa: Tarkoituksena on kehittää innovatiivisia ja kestäviä opetusta ja oppimista tukevia toimintatapoja, järjestelyjä, menetelmiä sekä työtapoja, joissa käytetään tarkoituksenmukaisesti tieto- ja viestintätekniikkaa sekä muuta teknologiaa. Opiskelijoilta voidaan periä opetuksesta kohtuullisia maksuja. Jos opiskelijamaksua ei ole suoritettu eräpäivänä, sadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä siten kuin korkolaissa säädetään. Maksua saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa säädetään.

Opiskelijamaksu koostuu valtionosuudesta (57 %) ja opiskelijan osuudesta. Opiskeluun sisältyy ruokailu. Koronaviruksen vaikutuksen arvioinnissa Suomen Kansanopistoyhdistyksellä (SKY) on ollut aktiivinen rooli. Laajasalon opiston rehtori toimii SKY:n varapuheenjohtajana ja opistolla on täten suora yhteys tässä vaikuttamisprosessissa, jossa taloudelliset menetykset pyritään korvaamaan OKM:ltä tähän tarkoitukseen kanavoitavista varoista.